

szabadba és el-
 ideg és dagadt-
 akulatlan tiszta-
 rák árnyéka fe-
 zök fűvén ke-
 picotti, aki lak-
 ollyal a kaszínó
 zé dobta, me-
 agabundként a

szabadság terhé-
 mét megtörve

it keres: nem
 jít a haján. Csí-
 kák a lábát. S

lebbi reggel a
 er lesz az egész

29.
 kötet
 nden ágáb-
 r legujabb
 rti. Aki
 csán, amely
 eleményét
 ratórium
 a „Recipe-
 minden
 apetitikus
 n átfogó
 szülészeti
 cal. A „Kli-
 negküldjük.

1900 lel
 yában.

dr.:
 S
 kok szerint
 y a gyakor-
 t pontosan
 kiváló ábra
 azonban.
 siphilises

uk: Blas-
 y: A belső
 rbonctana,
 i siphilis.
 és nyálka-
 ggeléik-
 házasság.
 garat és
 etegedései,
 e Biologiai
 siphilise.

lei

618
 Dl. Ramaseter Róest
 I. Dízstér 2. Il. 8.

UJ KELET

1928 November 21 szerda
 * 5689 Kiszlév 8 *

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

A mai nappal az egész országban megszűnt az ostromállapot és a cenzura

A cenzurát a határmenti 10 kilométeres zónában is megszüntették

A határmenti zónából kivették a megyeszékhelyeket, ahol minden kivételes állapot megszűnt. A már folyamatban lévő ügyeket még a hadbíróóságok fogják letárgyalni

Az Erdélyi Zsidó Választási Blokk ratifikálta a kormánnyal kötött kartellt

(Bucuresti-Bukarest, november 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az ostromállapot és a cenzura felfüggesztésének napok óta vajdó kérdése ma végre végleges megoldást nyert. Maniu Gyula miniszterelnök tegnap délután kihallgatáson jelent meg a régens tanács előtt, ahol bemutatta a kivételes intézkedések megszüntetéséről szóló dekrétumot, amelyet a magas régens tanács aláírásával látott el.

A dekrétum első szakasza szerint a mai naptól kezdve minden közleménynek cenzurája megszűnik, az ország akár melyik részében jelenik meg.

A második szakasz megszünteti az ostromállapot mindazon területek, ahol előző dekrétumokkal azt életbe léptették. Mint ámeneti intézkedést azonban, fentartja az ostromállapotot egy

10-15 kilométeres zónában a határ mentén, kivéve azonban az e zónába eső megyei székhelyeket, ahol az ostromállapot szintén megszűnik.

A harmadik szakasz kimondja, hogy a határmenti zónában továbbra is alkalmazásban maradnak az 1928 július elsején dekrétum rendelkezései, de a következő kivételekkel:

a) Sajtócenzura és más nyomtatványok cenzurája e területeken is megszűnik.

b) Gyűlések engedélyezése a területen a polgári hatóságok hatáskörébe utaltatik.

c) A katonai igazságszolgáltatás illetékessége ebben a zónában csupán az alkotmány, az állam biztonsága és a közrend elleni deliktumokra terjed ki.

A negyedik szakasz kimondja, hogy az 1864 évi érvény imperatív diszpozíciói szerint hadbíróóságok előtt az ostromállapot zónában elkövetett deliktumokért folyamatban lévő perek továbbra is a katonai fórumok hatásköre alá tartoznak, azok végleges elintézéséig.

A dekrétum a „Monitorul Oficial” ma reggeli számában lát napvilágot és ezzel megszűnnek azok a tájékoztatlanságok, amelyekkel az egyes helyi hatóságokban a kérdésben állást foglaltak. Így például Nagyváradon a hatóságok a dolgozók blokkját, akik választási gyűlésre engedélyt kértek, a hadügyminisztériumhoz utasították. Ezeket az intézkedéseket azonban, amelyek nem egyeznek a kormány intencióival, mindenesetre orvosolni fogják.

— Kérem miniszter ur, nyilatkozzék a párt erdélyi listavezetőiről.
 — Még nincs végleges döntés — felelt röviden — holnap arról is információt kapnak az urak.
 — Programjáról?
 — Még korai. Egyelőre még nincs is időm tárcámmal foglalkozni. Lökötnek a választási előkészületek.

Dan Sever nyilvánosságra hozza a Lupas-féle műszervásárlás részleteit

Más oldalról próbáljuk megközelíteni az állhatatos hallgatásba burkolózó közegészségügyi minisztert.
 — A Lupas-féle műszervásárlásról miniszter ur...
 Dan Sever elneveti magát és jókarakterűen mondja:
 — Látja, erről sem kap felvilágosítást. Annyit mondhatok csak, hogy minden szabadidőmet a Lupas-ügy tanulmányozására szentelem. Csak hogy kevés a szabadidőm. A dossziékat magammal hoztam, mondhatom sok dolgot ad, mert néhány négy ujjnyi vastag iratcsomóba vannak az ügy adatai összesűrítve. Erről egyenként informálni fogom a sajtót, ma gam is ambicionálom, hogy az ügy egyes részletei nyilvánosságra kerüljenek. Néhány nap múlva...
 A rövid kihallgatás ezzel véget ért és Dan Sever néhány párthive kíséretében távozik is. Az erdélyi légió még mindig közreveszi Voicu Nitescut.
 — Miniszter ur — lépünk a csoportba — erdélyi programjáról szeretnénk nyilatkozatot kapni.

Bizonytalan időre elmarad Maniu kolozsvári látogatása

Vaida belügyminiszter ma Kolozsvárra érkezik

(Cluj-Kolozsvár, november 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nemzeti parasztpárt klubhelyiségében élénk sürgés-forgás és a kolozsvári párthivek, valamint a megyei pártszervezetek vezetőinek élénk érdeklődése mellett folytak a jelölötök összeállítási munkálatai. Dan Sever közegészségügyi miniszter irányítja, akinek segítségére Koozsvárra érkezett Voicu Nitescu erdélyi miniszter és Pop-Cicio István, a párt öszhaju harsogója is. Kedden reggeltől estig zárt ajtók között folyt a megbeszélés, míg a külső termekben a párthivek serege hemzsegett és a különböző delegációk egymást követve próbáltak bejutni a miniszterekhez. Amikor dr. Crisan Györgynél, a nemzeti parasztpárt erdélyi főtitkáránál jelentkeztünk, hogy bebocsátást nyerjünk a tárgyalások színhelyére, az erdélyi légió egy delegációja már jóideje vár kihallgatásra. Sorra hívják be a különböző megyék vezetőit, akik az egyes listák összeállításánál számbavehető politikusokról számolnak be a miniszterek előtt.

Az erdélyi légió már-már unja a várakozást és egyik kedélyes tagja a zsufolt terem óriási derültsége közben néhány lejjel meg akarja vesztegetni dr. Crisant, hogy a delegáció hamarabb jusson Voicu Nitescu elé. Rövidesen dr. Socol Aurel

veszi körül az előszoba közönsége, aki arról informálja az érdeklődőket, hogy Maniu Gyula éppen most telefonált Bukarestből, hogy nem jön Kolozsvárra.

Helyette Vaida-Voevod Sándor belügyminiszter érkezik meg a déli expresszsel, aki teljhatalmu megbízást kapott a párt vezérő bíztosságtól, hogy Kolozsváron folytassa a kartell-tárgyalásokat és teljes lendülettel vigye a választási propagandát.

Socol Aurel belügyi államtitkár.
 — Eljen az új belügy államtitkár — harsogja az egyik chemarista, amiből megtudjuk, hogy dr. Socol Aurel mint új belügyi államtitkár secretar generalt emlegetik.
 — Hallottam már én beszélni róla — felelt kérdéseinkre a párt öszhaju kolozsvári vezére, — de egyelőre nem bízom a hír autentikus voltában. Egyébként Maniu és Vajda nagyon jól tudják, hogy én nem fogadom el az államtitkári állást. Higyjék el, sokkal jobb békés kolozsvári ügyvédnek lenni, mint államtitkárnak valamelyik minisztériumban. Így a magam ura vagyok, ott pedig egyszerű tisztviselő...
 Állhatatos hivei azonban már sűrű szerencsekívánataikkal halmozják el So-

col Aurel dr-t, aki kedélyes bucsut intve szökik az ünnepeltes elől. A minisztereket rejtő terembe még mindig nem bocsáják be a delegációkat. Egy észrevétlen pillanatban azonban sikerült Crisan György háta mögött a terembe szök-nünk. Nyomunkban az erdélyi légió delegációja. Voicu Nitescu markáns arcán mosollyal üdvözi a legionáriusokat, akik hamarosan körülveszik és el is rejtik szeméink előtt Erdély miniszterét. Ez alatt elfogjuk az indulni készülő Dan Sever közegészségügyi minisztert.

Maniu nem jön Kolozsvárra
 — Miniszter ur megérkezése alkalmával volt szíves megigérni, hogy nyilatkozni fog a kisebbségi sajtó számára.
 — Erre is rákerül majd a sor — felelt Dan Sever — de egyelőre nagyon elfoglaltak a választási előkészületek. Majd holnap este, amikor befejeztük a képviselőjelöltek listáinak összeállítását. Akkor egyébként már itt lesz Vajda Sándor belügyminiszter is, aki mjndenről tájékoztatni fogja a nyilvánosságot.
 — És a miniszterelnök?
 — Maniu telefonált, hogy egyelőre nem jöhet Kolozsvárra és teljes meghatalmazást adott Vajdának a választások előkészítésére, valamint arra, hogy Bukarestben megkezdett erdélyi vonatkozású kartell-tárgyalásokat folytassa.

Előbb dolgozunk...
 — Nem nyilatkozhatom — mondotta Voicu Nitescu és markáns arcán energikusán rajzolódott ki szigorú vonásai. — Előbb dolgozunk és csak akkor nyilatkozunk.
 — A kisebbségi pártokkal való kartell-tárgyalások — kockáztatjuk meg a kérdést.
 — Erre vonatkozólag csak a pártelnök nyilatkozhat. Mi kérem csak egyszerű munkások vagyunk.
 Es keményen kezelt ráz.
 — Holnap délelben jön Vajda — szól utánunk — s majd kielégíti az urakat.
 A miniszter távozik s lassan-lassan a terem is kiürül. Csak a Chemare néhány tagja marad ott, hogy előkészítsék Vajda Sándor ünnepélyes fogadtatását.

(lay.)

Táblaüveg kartellen kívüli árban FISCHER üvegudvar Cluj.

A választások előestéjén teljes a fejvesztettség az ellenzéki pártok között

Lupu önálló listájára mindenkit felvesz, az averescanusok és jorgisták vetekednek a hegemoniáért, a liberálisok két pártra szakadtak

(Bucaresti-Bukarest, november 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Míg a kisebbségi pártok többé-kevésbé elrendeződtek már a választási küzdelemre, addig a román pártok, kivéve természetesen a kormányon lévő nemzeti parasztpártot, a legnagyobb fejvesztettséggel és kapkodással készülnek fel a küszöbön lévő választásokra. Lupu minthogy különböző irányban megindított tárgyalásai nem vezettek eredményre, végre is rászánta magát arra, hogy külön önálló listán vesz részt a választásokon. Egy ilyen önálló lupista lista sikere természetesen igen problematikus értékű, minthogy a Lupu-féle parasztpártnak tömegei egyáltalában nincsenek. Epen ezért Lupu új taktikai eszközöz nyult, amely azonban korántsem bizonyos, hogy meg hozza a kívánt eredményt.

Lupu önálló listái

A jelölolisták összeállításánál Lupu és pártjának többi vezetői semmilyen elvi szempontokra nincsenek tekintettel, hanem olyan személyeket, főképpen parasztokat igyekeznek a jelöl-listára megnyerni, akiknek nagyszámú személyes hívők van és így bizonyos számú szava-

zatot garantálni tudnának. Az első lupista listát Temes megyében nyújtották be, ahol dr. Brudariu ügyvéd a listavezető, a listán pedig vegyesen szerepelnek román, magyar, német és szerb földművesek, akiknek jelölésével a különböző kisebbségi pártoktól próbál szavazatot elhódítani a Lupu-csoport. Erősen kétséges azonban, hogy ez a sakkhuzas meg hozná a kellő eredményt és Lupu pártja elérné a leadott szavazatok két százalékát, ami minimálisan szükséges ahhoz, hogy a parlamentben szerephez jusson.

Felbomlás előtt a jorgista-averescanus blokk?

Nemsokkal jobb a helyzet a választási kartellen lévő jorgisták és averescanusok között. Minthogy ezen a listán a legjobb esetben a listavezetők számíthatnak mandátumra, a két párt között hatalmas harc indult meg a listavezéri posztok hegemoniájáért. Különösen a fővárosban áll a harc erősen, ahol sem a jorgisták, sem az averescanusok nem akarnak engedni és így nincs kizárva, hogy az utolsó pillanatban felborul a két párt között a választási egyezmény.

Cuza 52 megyében állít jelöltek

A cuzista párt, mely a tisztuló politikai atmoszférában tömegestől veszi el párthíveit, Jasiban értekezletet tartott, amelyen a párt vezetői valamennyien résztvettek. Cuza professzor elnökléte alatt. A párt ismertebb vezetői közül Catuneanu professzor, Tarnowski tábornok, Braileanu egyetemi tanár, Lecca lelkész, George Cuza és még számosan vettek részt az értekezleten, amelyen a párt a választási küzdelmekben való részvételéről döntött. Megcáfolya a pártnak a választásokon való részvételéről keringő híreket, az értekezlet elhatározta

hogy a Lanc részt vesz a választásokon és minden megyében betervezi képviselőjelöltjei listáját. Az értekezleten már ötvenkét megye listavezetőjét kijelölték és a megyei tagozatok vezetőinek tették köteleességévé, hogy a lista többi tagjaitként minden megye lancista vezetői közül kiválassza a megfelelő személyeket. Az eddig kijelölt listavezetők a következők:

Jön: LEOPARD LADY

Csernovitzban Braileanu egyetemi tanár, Radautban A. C. Cuza, vagy Iuliu Lecca, Suceavában Carlan professzor, Campulungban (Bukovina) Catuneanu professzor, Storojinetben Cuza A. George egyetemi tanár, Hotinban I. C. Ghica, Baltiban Gheorghiu ügyvéd, Orheiben A. C. Cuza, vagy dr. Munteanu, Lapusneaban Fedres egyetemi tanár, Tighinában Simionescu ügyvéd, Dorohoiiban G. A. Cuza, Botosaniban dr. Haralamb Vasiliu Romanban Manea, Feliceniiben A. C. Cuza, vagy V. Prelupeanu, Neamtban Florescu mérnök, Jasiban A. C. Cuza, Falciuban I. David egyetemi tanár, Izmailban Gheorghiu mérnök, Cahulban Teodorescu ügyvéd, Tutovában Paulescu egyetemi tanár, Putnában G. Niculescu, Covoruliban Manolescu kapitány, Buzeban Maxen professzor, Prahovában dr. Victor Petcu, Muscelben Petresescu ezredes, Vlascaban Scoreanu N., Ilfovban Paulescu professzor, Ialomitaban dr. Macarovi, Brailaban P. Zecu és Mihai-lescu Floridor, Valceaban Ghercanu lelkész, Mehedinban Cogan őrnagy, Doljban Mitulescu ügyvéd, Romanatiban Marcu tábornok.

Az értekezlet néhány erdélyi megye listavezetőit is kijelölte. Temes megyében dr. Tieran a listavezető, Krassóban Paulescu dr. bukaresti egyetemi tanár, Szörényben Catuneanu professzor, Aradon Cuza és Catuneanu egyetemi tanárok, Biharmegyében dr. Cotrus jogakadémiai tanár, Fogarasban dr. Romulus Damian,

Brassóban pedig Popa professzor, Torda aranyosmegyében C. Argintaru.

Sorocamegyében Scorteanu, Bacauhan Lecca Iulian, Tecuciban Vasilescu ezredes. Az értekezleten manifesztumot fogalmaztak meg, amely rövid történelmi visszapiantást tartalmaz a Lanc működéséről, majd éles kritikában részesíti — a néppárt és Iorga pártjának kivételével — az összes politikai pártokat. Hisz szerint a Zelea Codreanu vezetése alatt álló és a Mihail arkangyal nevét viselő antiszemita liga szintén be akarja terjeszteni jelölolistáit. A Cuza-féle párt jelöltjei közül néhány nagyon jól ismert antiszemita vezér neve hiányzik, így nem szerepel sem Mota szászvárosi lelkész, sem pedig Zelea Codreanu fegyvertársa, a fiatal Mota.

A liberális párt kizárja a disszidenseket

Ami a liberális párt választási esélyeit illeti, az sem mutat vigasztalóbb képet. A liberális párt disszidensei, akik már a párt kormányzása idején is több ízben léptek ki a kötelező pártfegyelem keretei közül külön akciók megszervezésével, most újabb akcióba léptek. Tegnap Ploestiben Ionescu-Quintus lakásán megbeszélést tartottak a disszidensek markánsabb vezetői, ahol elhatározták, hogy önálló listával veszik fel a választási küzdelmet és választási jelvényképen három függőleges vonalat választottak. Constancában már be is nyújtották az önálló disszidens listát, a kamarai választásokra listavezető Istrate-Micescu, a szenátusi választásokra pedig Joan M. Romant választották. Ma este Ploestiben újabb gyűlést tartanak a disszidensek, hogy a legközelebbi teendőket megvitassák.

A legális liberális párt természetesen aggodalommal nézi a disszidensek szervezkedését és elhatározták, hogy mindazokat, akik az önálló listán jelöltetik magukat, a pártból kizárik. Egyelőre Jonescu-Quintust sujtották ezzel a határozattal, de ha a disszidensek tovább folytatják szervezkedésüket, úgy a többi vezeték is hasonló sorsra jutnak. A liberális párt végrehajtó-bizottságának tegnapi ülésén javaslatot tettek Gozu-Zamfirescu, Spirea Sorescu, Jonescu-Lungu, Mitus-Dumitrescu és Gh. Potescu

A szezon legjobb cirkuszfilmje

kizárására, akik elvállalták a jelöltséget az önálló listára.

A liberálisok manifesztuma az országhoz

A végrehajtó-bizottság tegnapi ülésén egyébként Duca volt belügyminiszter felolvasta annak a manifesztumnak tervezetét, amelyet a liberális párt a választások alkalmából az országhoz fog intézni. A manifesztum elmondja, hogy a liberális párt megoldotta az alkotmányos, valamint a trónöröklési kérdést, amelyet konszolidált.

— A liberális párt érdeme — mondja a manifesztum — annál nagyobb, mert az összes pártok nemcsak, hogy egyet értettek ebben a kérdésben, de egyesek

nyitlan, mások pedig a kulisszák mögött az alkotmány és rend megváltoztatásával fenyegettek. Ezeknek a pártoknak a magatartása igen rossz szolgálatot tett az országnak, mert a külföld így attól tartott, hogy rendbontások zavarhatják meg az ország békéjét. Ilyeféle pártok kétszínű magatartását az ország hitele selyette meg. Ma azonban az összes pártok elismerik ezt az alkotmányos rendet, amelynek megszilárdítása egyedül liberális párt érdeme.

A manifesztum további részében rámutat arra, hogy a liberális kormány sikertelenül megőrizni a rendet és békét, majd rátér arra, hogy a liberális párt készítette elő a gazdasági és pénzügyi konszolidációt és megtette az összes előkészületeket a stabilizációra. A manifesztum ezután részletesen ismerteti a liberális kormányzás utolsó napjainak történetét, hogy miért nem jött létre a nemzeti kormány és hogyan került át a hatalom a nemzeti parasztpárt kezébe. Felsorolja ezután azokat a törvényeket, amelyeket a legutóbbi ülészek megszavazott, végül ismert frazeológiájával kitűzi programját a jövőre, amelyet természetesen akkor tud majd megvalósítani, ha ismét kormányra kerül...

— Rosszulljárt a maharadzsa, mert nem fogadta az újságírókat. Miraj hindu államban valóságos kis forradalom zajlott most le. A miraji maharadzsa legutóbbi rendeletet adott ki, amelyben felemeli a földadót. Ez az intézkedés óriási fölháborodást keltett a szegény földművelők körében. A rendelet

az Uránia-mozgóban

kiadatása után több újságíró akarta felkeresni a maharadzsa, hogy az ügyben meginterjúvolja. Az újságírók nem nyertek beocsájtást, erre a palota előtt izgatott beszédet tartottak atómegehez. Óriási felfegyverzett embertömeg gyűlt össze s körülvette a maharadzsa palotáját. Egy fegyveres deputáció bement a maharadzsaért és kihozta a palota elé. Itt az uralkodó kénytelen volt ünnepélyesen kijelenteni, hogy rendeletét visszavonja és a népeknek nem kell több adót fizetni.

A Tungstram-Bariumcső

a legtartósabb és legnagyobb meredekségű. Kapcsolható direkt 4 volt-ra minden ellenállás nélkül. Használja a

Tungstram-Barium rekordcsöveket.

HÖLGYEIM!

A legújabb film, Velour, bűnösnyalakok
Lej 190-őtől kaphatók a

CARMEN

kalapszalomban
Cluj, Calea Victoriei 4.
Alakítások, formálások 80 Lei.

Butorárleszállításra

határoztuk el magunkat, hogy üzemenk munkásait foglalkoztathassuk, ha tehát

olcsó és jó butort

Büsendorfer, Stingl, Wirt, Productivgenossenschaft és Hoffmann

zongorát, pianinót,

akár vásárolni, ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre és tekintse meg

Székely és Réti

butorgyár Rt.

hatalmas raktárait Hitelesképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek

Bucuresti-Buk

Uj Kelet tud.)

a kormányválság az összes megozterében állott, gesen a napirend ki lapok mai s közli, hogy a v belép a kormány Menki bizonyosr Maniu dezinálalajni a külügyi petést kellett, h fogadta el a kú hanem visszatut állomáshelyére.

Az meg

(Cluj-Kolozsv

Kelet tudósítójá

Választási Blok

Meg döntő jelen

letét, amelyen a

zsidóság választ

tetében. A keré

diszterme ezalk

telt a kolozsvár

kal, Erdély mi

volt a gyűlésen

jöhettek el, az

be fentartásnélk

választási blokk

A gyűlést dr.

elnöke nyitotta

visszapiantást

yékenységre és

Zsidó Választás

ségi választások

zsidóságnak elő

politikai aktivit

az összes orsz

tásokon karó

par

mert ennek a

programja felel

választótömegek

s ennek a párt

totta a legtöbb g

manyrakerülése

ta m ebben az

rendszer, ame

tikus fejlődésnek

nak. Emellett a

minden energi

tuk, hogy egy

hozunk létre,

viselje Romá

Sajnos, mint ö

iránuló kísérlet

tek és a most kü

is országgrészek

mánia zsidóságá

létrehozni az ot

Erdélyben eddi

folytattunk és k

nem az egyéni, k

ért folyó harc k

dekekért nem a

kollektív érdekek

ez a jövőbe tel

bemünkkel újra

raszpárttal va

amely párt m

a mi nép

— Most ismét

zás küszöben a

Minthogy ország

UNTO

Titulescu a választások után belép a kormányba

Mironescu jelenlegi külügyminiszter a kamara elnöke lesz

Bucuresti-Bukarest, november 20. Az Uj Kelet tud.) A Titulescu-kérdés, amely a kormányválság legfeszültebb napjaiban az összes megoldási lehetőségek homlokterében állott, ma sem került le véglegesen a napirendről. A bukaresti ellenzéki lapok mai száma befejezett tényként közli, hogy a választások után Titulescu belép a kormányba. Annakidején mindenki bizonyosra vette, hogy Titulescu Maniu vezetésével el fogja foglalni a külügyi tárcát és nem kis meglepetést keltett, hogy a londoni követ nem fogadta el a külügyminiszteri tisztséget, hanem visszatartozott az angol fővárosba állomáshelyére.

A Titulescu-kérdésben a sajtó véleménye erősen megosztott. A lapok egy része bizonyosra vette, hogy Titulescu csak azért utasította vissza a külügyminiszterséget, mert nem akart szembe kerülni a liberális párttal. Más lapok viszont abból a tényből, hogy Titulescu megbízást kapott az esetleges népszövetségi kölcsönre irányuló tárgyalások vezetésére, valamint újra ő kapott megbízást arra, hogy Romániát a Népszövetség előtt képviselje, azt a következtetést vonták le, hogy Titulescu mindenben egyetért az új kormány programjával és alkalmas időpontban mégis csak el fogja foglalni a külügyminiszteri széket.

Maga az a tény, hogy a külügyminiszteri tárcát nem Vaida, hanem Mironescu kapta, világosan mutatja, hogy a kormány még nem zárta le a Titulescu-kérdést és fentartott egy kis kaput, amelyen keresztül Titulescu akár mikor bevonulhat a kormányba. Mert ha Vaida lett volna a külügyminiszter, ugy sokkal nehezebb lett volna a tárcacsere végrehajtani, mint Mironescu esetében, aki adott azt a Cuvantul mai száma jelent, annak tudatában vállalta a külügyminiszteri tárcát, hogy a választások után, amennyiben Titulescu mégis raszánna magát a külügyi tárcá elfogadására, a kamara elnöke lesz.

Az Erdélyi Zsidó Választási Blokk megköti a kormánnyal a kartell, de követeli a méltó képviseletet

Lezajlott a Zsidó Választási Blokk országos gyűlése

(Cluj-Kolozsvár november 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az erdélyi Zsidó Választási Blokk ma délután tartotta meg döntő jelentőségű országos értekezését, amelyen állást foglalt az erdélyi zsidóság választási magatartása tekintetében. A kereskedelmi és iparkamara diszernve ezalkalommal zsufozásig megelt a kolozsvári és vidéki delegátusokkal. Erdély minden városa képviselve volt a gyűlésen s akik személyesen nem jöhettek el, azok táviratilag jelentették be fentartás nélküli hozzájárulásukat a választási blokk hozandó határozataihoz. A gyűlést dr. Fischer József, a Blokk elnöke nyitotta meg, aki mindenekelőtt visszapihlantást vetett a blokk eddigi tevékenységére és kihangsúlyozta, hogy a Zsidó Választási Blokk az 1925 évi községi választások óta, amikor az erdélyi zsidóságnak először nyílt alkalma a politikai aktivitásra.

zik, ez alkalommal is a magunk utját kell járunk.

A Blokk vezetősége érintkezésbe lépett Maniu Gyula miniszterelnökkel, aki már az első tárgyalás alkalmával készségét jelentette ki abban az irányban, hogy velünk mint régi fegyvertársával ezalkalommal is választási kartellt kössön.

Tárgyalásaink során nem terjeszkedtünk ki elvi természetű politikai követelésekre, mert az volt a felfogásunk, hogy a nemzeti parasztpárt programja, amelynek alapjait a gyulafehérvári pontok képezik, teljesen kielégítő elvi alapot nyújt összes kisebbségi és speciális zsidó követeléseink teljesítésére vonatkozólag.

Dr. Fischer József ezután behatóan ismertette azokat a problémákat, amelyek a zsidóság szempontjából sürgős megoldásra várnak, így a vallás szabad gyakorlatának és a lelkiismereti szabadságnak kérdése, a szabad iskoláztatás joga, az igazságos adórendszer, a hitközségek és iskolák állami támogatása stb.

Nem kételkedhetünk benne — folytatta, — hogy a kormány ezeket a nyitott problémákat kielégítő módon rendezni fogja, hiszen ez programjából logikusan következik. Tárgyalásaink során arra törekedtünk, hogy a most küszöbön álló választások folyamán az erdélyi zsidóságot megfelelő képviselethez juttassuk a törvényhozás házaiban. Az erre irányuló megheszélések még nem nyertek befejezést és reméljük, hogy a nemzeti parasztpárt teljesíteni fogja méltányos

követeléseinket. Mindenesetre hangsúlyoznom kell már most, hogy felfogásom szerint nem a képviselők száma a döntő, hanem az, hogy az a néhány ember, aki bekerül a parlamentbe, kellő önértzettel

A tízéves erdélyi zsidó nemzeti mozgalom

Dr. Fischer József nagy tetszéssel fogadott megnyitóját után dr. Fischer Tivadar emelkedett szólásra, aki mindenekelőtt emlékeztetett arra, hogy ma, november 20-án van a tízéves évfordulója annak, hogy Kolozsváron megalakult az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség. Ma tíz éve nyilatkozott meg Erdélyben először a zsidó nemzeti gondolat, amely eddig ismeretlen volt ezen a vidéken, de amely mégis ott szunnyadt minden erdélyi zsidó lelkében s csak alkalomra várt, hogy reális alakot ölthessen. Ez az alkalom el is következett, amikor a Balfour-deklaráció híre az erdélyi zsidó lelkét is forrangásba hozta s amikor a wilsonipontok meghirdették az összes elnyomott népeknek a nemzeti önérendelkezés magas ideálját. Egész Európában reneszánszát ulti a feltámadó nemzeti gondolat és ez a hullám magával ragadta az erdélyi zsidóságot is, amely 1918. november 20-án kék-fehér zászlók alatt vonulva fel Kolozsvár uccáin ünneplésen kinyilatkozta, hogy Erdély földjén is a zsidó népek egy nemzeti érzéstől hevülő töredéke él. Alkalmunk lesz nem sokára, hogy ezt az évfordulót méltó keretek között is megünnepelelhessük.

Dr. Fischer Tivadar ezután markáns vonásokkal vázolta ennek a tízéves nemzeti mozgalomnak fontosabb fázisait, majd rátért azokra a politikai tárgyalásokra, amelyeket a Zsidó Választási Blokk vezetősége a jelenlegi kormánnyal folytatott. E tárgyalások eddigi eredménye az, hogy

a kormány hajlandó választási kartell kötni a Zsidó Választási Blokkal.

A mandátumok száma még nem végleges.

A legújabb **Velour**, bársony kalapok a legolcsóbban
Filckalapok Lei 180 tól csakis az
„IDEAL”-ban
 szerezhetők be. Cluj, Reg. Ferdinand 8
 Alakítások, férfikalapok formálása gyári árbán 24 óra alatt.

és súlyai képviselje az erdélyi zsidóság kollektív érdekeit. Nem gravaminális politikát akarunk folytatni, bár nem hanyagoljuk el az egyéni sérelmeket sem, de tekintetünket mindig a jövőre és az egész népi kollektivitásra irányítjuk.

Eddig két kerületben van biztosítva számunkra mandátum, de jókos reményünk van arra, hogy a további tárgyalások során még sikerülni fog egy-két mandátumot biztosítani. Javaslom, hogy a Zsidó Választási Blokk ratifikálja a vezetőség eddigi tárgyalásait és mondja ki, hogy a most következő választásokon a nemzeti parasztpártot támogatja és ugyanakkor elvárja, hogy a kormány a támogatás ellenében az erdélyi zsidóságot számarányának megfelelő képviselethez fogja juttatni.

Ezután kezdetét vette a vita, amelynek első szónoka dr. Erdélyi Emil (Marosvásárhely) volt, aki követelte, hogy legalább három képviselői és egy szenatori mandátum biztosíttassék az erdélyi zsidóságnak.

Dr. Borgida József (Szatmár) lekesen üdvözli a nemzeti párttal kötendő kartell. Szükségesnek tartja azonban a zsidóság erőteljes politikai megszervezését. Ez alkalommal minden energiánkat arra kell koncentrálni, hogy a nemzeti parasztpárt révén méltó képviselethez jusson a zsidóság.

Dr. Kohn Hillel az önálló zsidó lista szükségességét hangoztatja és javasolja, hogy a rezolúció domborítsa ki ezt a felfogást.

Dr. Marton Ernő ismertette a bukaresti tárgyalások történetét, amelyek mindenekelőtt az országos zsidó választási egység megteremtésére irányultak, de amelyek számos ok miatt nem vezettek eredményre. Minthogy az önálló zsidó lista nem jöhetett létre, logikus, hogy a nemzeti parasztpárttal kötendő kartell az egyetlen helyes megoldás. A megválasztandó zsidó képviselőknek lesz a feladatuk, hogy az ország zsidóságát az önálló politikai létre megszervezzék.

Schwartz Jakab ugyancsak a kormány nyal kötendő kartell mellett tör lándzsát kifejtve, hogy ez a legszerencsésebb politikai megoldás az erdélyi zsidóság számára.

Somogyi Miksa kihangsúlyozza, hogy a Zsidó Választási Blokkban nemcsak cionisták vesznek részt. Kéri, hogy a je-

az összes országos és községi választásokon karöltve haladj a nemzeti parasztpárttal.

mert ennek a pártnak demokratikus programja felett meg leginkább a zsidó választótömegek politikai mentalitásának s ennek a pártnak erkölcsi sulya nyújtotta a legtöbb garanciát arra, hogy kormánykerülése esetén meg fogja változtatni ebben az országban az a politikai rendszert, amely ellensége a demokratikus fejlődésnek és a kisebbségi jogoknak. Emellett azonban

minden energiánkat arra koncentráljuk, hogy egy országos zsidó pártot hozzunk létre, amely egységesen képviselje Románia egész zsidóságát.

Sajnos, mint önök tudják, összes erre irányuló kísérleteink hajótörést szenvedtek és a most küszöbön lévő választások is országárszékre tagoltan találják Románia zsidóságát. Am ha nem is tudtuk létrehozni az országos egységet, mi itt Erdélyben eddig is zsidó népi politikát folytattunk és küzdelmünk központját nem az egyéni, hanem a kollektív jogokért folyó harc képezte. Soha egyéni érdekekért nem áldoztuk fel a magasabb kollektív érdekeket s

ez a jövőbe tekintő politika vezetett bennünket újra és újra a nemzeti parasztpárttal való fegyverbarátságra, amely párt megértette és honorálta a mi népi törekvéseinket.

Most ismét nagy politikai elhatározás küszöbén áll az erdélyi zsidóság. Minthogy országos zsidó párt nem léte-

Grand-Hotel BUCURESTI

A legmodernebb kényelemmel felszerelve. Fürdőszobák, gőzfűtés, lift, telefonok, rádiószalon, olvasóterem és fodrászműhely. Bár-Buffer.

Rendkívül leszállított szobaárak!

UNIO vegyileg fest és tisztít!

Felhívjuk a t. közönség figyelmét a Postakert-u. 7. u. fiókküzetünkre

löltek kiválasztásánál legyenek figyelemmel a kereskedőtársadalomra is.
Dr. Reich József Porda hangsúlyozza, hogy a megválasztandó zsidó képviselők teljesen függetlenek kell egyének minden más párttól és parlamenti akciószabadságuk biztosítva kell hogy legyen.
Dr. Halberg Gyula Beszterce ugyan-

csak szükségesnek tartja a zsidóság politikai megszervezését, most azonban fenntartás nélkül kell támogatnunk a nemzeti parasztpárt listáit.
Dr. Engelberg Dezső Marosvásárhely ugyancsak a kartell mellett szólal fel.
Dr. Hamburg József javasolja, hogy a

határozatban legyen feltüntetve az önálló zsidó listára való törekvés.
Janovitz Géza ugyancsak melegen javasolja a választási kartell megkötését.
Fixel Vilmos Szászrégen követeli, hogy az erdélyi zsidóság a szenátusban is kapjon képviselést.

A kartell kimondó határozati javaslat

Dr. Fischer József újabb felvilágosító szavai után dr. Fischer Tivadart beteszti a következő határozati javaslatot:
Az Erdély, Bánát, Körösvidék és Marmaros Zsidó Nemzeti Szövetségének tagjaiból és ezen országrészeknek politikai szervezetben nem tömörült zsidó választó polgáraitól alakult Erdélyi Zsidó Választási Blokk központi választmányára 1928 november 20-án tartott ülésén a következő határozatot hozta:

Az Erdélyi Zsidó Választási Blokk a nemzeti parasztpárt kormányra jutásában Nagyrománia történelmének egy rég várt fordulópontját látja, Abban a meggyőződésben, hogy az új kormány legjobb erejeitől igyekezni fog a pártjának zaslajára új demokratikus programot megvalósítani, őszinte telkesedéssel mondja ki, hogy a jövő évi december hó 12-re eszt követő napokra körül általános parlamenti választásokon a nemzeti parasztpártot, mint önálló politikai csoport egy a választási törvényben szabályozott választási kartell alapján a legteljesebb mértékben támogatja.

A nemzeti parasztpártnak azt az elhatározását, hogy az Erdélyi Zsidó Választási Blokkot régi, hű bajtársának tekinti és mint ilyen a most következő par-

lamenti választásokon is szívesen látja jegyvertársul, elégtétellel veszi tudomásul.

Az Erdélyi Zsidó Választási Blokk nem mulasztja el, hogy ez alkalommal is hangsúlyozza azon régi célkitűzését, amely szerint a zsidó népkisebbség az öt megilletéi parlamenti képviselést egy országos zsidó párt útján szerezze meg és sajátjával állapítja meg, hogy ma, midőn Nagyrománia megszületése óta először van garantálva a választások szabadsága, nem rendelkezik ezzel a politikai instrumentummal, mely egyedül szolgálhat megfelelő eszközül a hazai zsidó népkisebbség jobb jövőjének kiküzdésére.

Az Erdélyi Zsidó Választási Blokk azon várákozásának ad kifejezést, hogy a parlamenti mandátumok számának tekintetében, amelyeket számára a nemzeti parasztpárt a vele kötött választási kartell keretében biztosít, az országos zsidóság lélekszáma alapján jogos igényei egy, a régi jegyvertársaságot is méltányoló mértékben kielégítést fognak nyerni.

Az Erdélyi Zsidó Választási Blokk fenntartja régi álláspontját, hogy a nemzeti pa-

rasztpárt listáján történi jelölés alapján megválasztandó képviselői nem tekintendők a nemzeti parasztpárt tagjainak és a parlamentben teljes akciószabadság fogja őket megilletni.

Az Erdélyi Zsidó Választási Blokk vezetősége utasítatik, hogy a választmány tagjainak névaláírásával nyilvánosságban hozsáson ki Erdély, Bánát, Körösvidék és Marmaros zsidóságához és igénybe vegye a választási propaganda minden törvényes eszközét azon célból, hogy ezen országrészek zsidó választó polgárai a parlamenti választások alkalmával a nemzeti parasztpárt listára adják le szavazataikat.

A határozati javaslatot a gyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadta el. Kimondotta továbbá a gyűlés, hogy a már eddig biztosított marmaroszigeti mandátumra pedig dr. Fischer Tivadart jelöli. Amennyiben a további tárgyalások során újabb mandátumokat biztosítanak az erdélyi zsidóságnak, úgy ezeket a jelöléseket azelőkség ejti meg. A gyűlés ezzel rendkívül lelkes hangulatban véget ért.

Erdélyi Béla rendületlenül tagad

Csütörtökre halasztották a tárgyalás folytatását

Budapest, nov. 20. A Schadt tanács a mai tárgyalási napon befejezte Erdélyi Béla kihallgatását. Először a különböző változtatások ügyében vallama az elnök Erdélyvit.

Szünet után a millstadti szerpentintől történt lezuhanás körülményeiről kell vallania Erdélyi Bélának.

Erdélyi több feltett kérdésre mosolyogva és vállvonogatással felel, mire az elnök rendreutasítja és figyelmezteti, hogy viselkedjék rendezesen, ne vonogassa vállait, mert megbünteti.

Forgács Anna halála napján Erdélyi a strandra ment és onnan visszatérve a szállodai személyzet és Gáldy nevű barátjának figyelmeztetésére tudta meg, hogy Forgács Anna meghalt. Bichler dr. megvizsgálta a halottat és konstataulta a halált és a halál okát agyrázkódást állapított meg. Ekkor táviratot küldött feleségére szüleinek, melyben közölte, hogy meghalt.

A csendőrség első kiszállásakor kijelentették a hatósági közegek, hogy szerencsésül történt, kifáradt a szót, tehát nyomozni kell. Forgács Anna halottas szobáját csak akkor zárta le, amikor a csendőrség erre vonatkozólag utasítást adott. A hatóság megadta a temetési engedélyt és senki előtt nem voltak gyanusak a halál körülményei mindaddig, amíg Solt, a frankfurti

biztosító igazgatója Millstadtbba nem érkezett. Ekkor az elnök intézkedett, hogy mutassák fel a vádlottnak Forgács Anna hálóingét, hálóruháját, miközben a közönség körében hangos moraj lesz urrá.

Maid lélegzerviesszafajta figyelik Erdélyi további vallomását, amikor ezeket a ruhadarabokat megpillantotta. Az elnök azon kérdésre akar válasz-

míróll még nyilatkozni vallomásában. Erdélyi kijelentette, hogy majd a tanuvallomások során kíván szólni. Ezzel Erdélyi Béla kihallgatása véget ért s az elnök Zsinievskij és Borsos Ferenc másod, illetve harmadrendű vádlottak kihallgatását kezdte meg. A tárgyalás folytatása csütörtökön délelőtt 9 órakor lesz.

Dr. Jehuda Wilenski Désen

Dej-Dés, nov. 20. Az Uj Kelet tudósítójától. Vasárnap érkezett Désré dr. Jehuda Wilenski, a Keren Hajjeszód jeruzsálemi direktóriumának fődelegátusa, hogy az ottani Keren Hajjeszód akció megindítsa. Erkezését és az akció megkezdését körültekintő előkészítés előzte meg, mely Zwi Levanon jeruzsálemi delegátus irányítása mellett a dési zsidó társadalom több vezetőegységének segítségével már napok óta folyamatban volt. A vonat beérkezésekor hatalmas hehad kiáltások fogadják dr. Jehuda Wilenskit, akit dr. Weinberger Manó, a Keren Hajjeszód, majd Rozenzweig Jehuda, a Zsidó Nemzeti Szövetség, dr. Bär Emánuel a Joint, Weinberger Samuné, a Nőegylet, German Sulamith, az Aviva és Róth Sándor a Barisszia nevében üdvözölték. A Prefektura hatalmas termét zsufolóság megtöltötte Dési zsidósága, amely türelmetlenül várja a 4 órára hirdetett meeting megnyitását.

A palesztinai vendégek az előkség és a Barisszia kísérétében a közönség szünni nem akaró tapsvihara közepette vonulnak be. A meetinget dr. Weinberger Manó nyitja meg és előbb román nyelven üdvözli a hatóság képviselőit, majd németül intéz üdvözlő szavakat a vendégekhez és az egybegyűlt közönséghez. Rozenzweig M. Jehuda a Helyi csoport, dr. Bär Emánuel a Joint, Matvulski a Poale Cédék és Róth Sándor a Barisszia nevében beszél. Ezután Zwi Levanon hosszabb beszédben a galuth-beli zsidóság hibás nevelési metódu-

sairól szól és nagy hatással jelöli meg azt az utat, amelyen az új zsidó generációnak haladni kell, hogyha gerinces, egész embereké akar válni.

A nagy tetszéssel fogadott felszólalás után dr. Jehuda Wilenski emelkedik szólásra, akinek hatalmas beszéde mély hatást gyakorolt az összes jelenlévőkre. Dr. Wilenski azzal kezdte beszédét, hogy elsősorban azokhoz szól, akik csak igen gyéren vannak képviselve a gyülekezetben, a chassid zsidókhoz. Testvéri szeretettel hívja fel figyelmüket arra, hogy a tóra és Mivák szellemében nevelt zsidóságnak kellene legközelebb állania az ujjáépítés szent művéhez. És mégis fájdalommal kell megállapítani, hogy a zsidóságnak ez a része abnormális helyzetben indifferensen, sőt sokszor ellenségesen áll velünk szemben. Nem akarja

Hismasters gramofon
Marosvásárhelyen, Révész Ernő

Hotel Continental
BUCUREȘTI

Ujjáalakítva, modern kényelemmel berendezve.
Elsőrangú étterem! Olcsó árak

Önt félrevezetik
ha a valódi

DIANA

sósborszesz

helyett egy másik „olcsóbb” sós-borszeszt adnak, mert csak a Diana sósborszesz az egyedüli régóta bevált háziszer. Csak ez gyógyít, segít, erősít.

ostorozni ezért őket, csak testvéri szeretettel kéri, hogy ne a szakadás, ne a kibonválás, hanem az egyesülés legyen a jelszavuk és kösse őket össze Palesztina ujjáépítésében a zsidóság többi részével.

A mintegy egy óras beszédének további folyamán a Palesztinát érintő aktuális kérdésekről foglalkozik dr. Wilenski tárgyilagos és mégis megkapómódon. Befejezésül rámutatott arra, hogy az erdélyi zsidóság eddig igen kismértékben vette ki részét a Keren Hajjeszód támogatásában. Kéri a dési zsidóságot, hogy bizzanak önmagukban és abban a nagy műben, amely most Erec Jisraeiben készül. Biztos reményének adott kifejezést, hogy a dési zsidóság tudni fogja kötelességét Wilenski hatalmas előadását a közönség lelkes és szünni nem akaró tetszés nyilváníttása követte.

Este az EMKE nagytermében 100 terítékes bankett volt, amely fényes keretek között folyt le. Az est hangulata minden felszólalás után lekésőbb lett. Felszólaltak Rozenzweig Jehuda, Weinberger Samuné, dr. Bär Emánuel, valamint az Aviva és Barisszia képviselői, akik mindannyian kifejezték azon nagy megtiszteltetést, amely dr. Wilenski és Levanon urak látogatása révén a dési zsidóságot érte. A déltán elhangzott beszédek bennük is azt a reményt keltek, hogy a dési Keren Hajjeszód munka sikeres lesz.

Az estély utolsó szónoka Friedmann Jakab volt, akinek felszólalása mintegy vallomás volt a Palesztina-munka mellett. A szellemes felszólalás során üdvözölte az ujonnan bevezetett gyűjtési módszert és a váltók rendszerét helyesnek és célszerűnek mondotta éppen ő, aki mindaddig teljesen távol állt minden Palesztina munkától.

A déltáni meeting és a bankett maradandó benyomást gyakoroltak a jelenlévőkre, amely a másnap megkezdett akció eredményeiben is kifejezésre jutott. Már az első nap 100 ezer lelt eredményezett néhány adományozótól a Keren Hajjeszód javára és remélhető, hogy az akció mintegy háromszázezer leltel fog zárulni. Ennek az eredménynek jelentőségét fokozza az a tény, hogy a múlt évben Dési zsidósága mindössze 42 ezer lelt adott erre a célra, valamint, hogy a mostani akciónál jegyzések nincsenek, hanem a felajánlott összegek készpénzzel és váltóval fizettek.

Asszonyok harcolnak Kínában a rablók ellen. Pekingből jelentik: Hátszáz asszony puskával és gépfegyverrel felszerelve véd- és dacsövetséggel alakított Kiang-Su tartományban a rablók ellen, akik már elviselhetetlenné tették az életet az egész környéken. Ko Lada Dah mellett az asszonyok és a banditák között véres csata folyt le, melynek során a nők kilenc halottat vesztek, de végül is megfutamtották a férfiakat. Ezen a példán Kína más vidékein is annyira fellekesedtek az asszonyok, hogy mindenütt megkezdtek az ilyen asszonyhadsergek szervezését.

Birdessen az Uj Keletben

Olvassa el! mert Olvassa el!
kellems meglepetést nyújt a

HELIOS
könyvtárház. Ft. 7.

Olcsó árjegyzék:

Meleg téli férfi pulóverek	340 Lejtől.
Férfi és női melienyek	300 Lejtől.
Angli női pulóverek már	450 Lejtől.
Női divat kötött kabátok	660 Lejtől.
Gyermek pulóverek már	180 Lejtől.
Gyermek téli harisnya	23 Lejtől.
Női sport téli harisnya	53 Lejtől.
Női tiszta gyapjú harisnya	135 Lejtől.
Női tartós cernáharisnya	79 Lejtől.
Reform nadrág legjobb minőség	85 Lejtől.
Női elegáns gyapjú costum	840 Lejtől.

Nyaksálak, kesztyűk, férfi zoknik és más egyéb itt fel nem sorolt cikk igen olcsó áron lesz árusítva.

Szolid kiszolgálás! Olcsó szabott árak!

Szerda, 1928

kar

Sz

70

Olvatkü nagy

1 m. Opá minden

1 m. prima flanel

1 m. Mosó

1 m. seffir

1 m. franc pongyola

1 m. velor pasztel

1 m. mintá barchet

1 m. 145 c lepedővá

1 vég 10 prima mo szon

1 m. prima fehérenem

1 ruhára v sony min ben

1 női ruhá mintássző chet

1 férfi ing seffir 3 m

1 m. tisztat francia schin pas nekben

1 6 személye garnitur váltával

1 férfiruhára széles szöve valóval

Angol ny vetek, fé kabátsző csanyi o

Szönye nyök, bu diványtal válas

Nagy ma

Nagy karác

Kérem kirá megte

Telefon

Nagy karácsonyi vásár

Szabó Jenő

divatkülföldi legességek nagyáruházában
CLUJ

- 1 m. Opál batiszt minden színben L 29.-
- 1 m. prima tennisz-flanel " 33.-
- 1 m. Mosó delain " 39.-
- 1 m. seffir férfiingre " 39.-
- 1 m. francia crepp pongyolára " 39.-
- 1 m. velour flanel pasztel színekben " 48.-
- 1 m. mintás céma barchet " 49.-
- 1 m. 145 cm. széles lepedővászon " 88.-
- 1 vég 10 méteres prima mosott vászon " 290.-
- 1 m. prima vászon fehérneműre " 39.-
- 1 ruhára való bársony minden színben " 235.-
- 1 női ruhára való mintásszövet barchet " 135.-
- 1 férfi ingre való seffir 3 méter " 117.-
- 1 m. tiszta selyem francia crep de schin pasztel színekben " 550.-
- 1 6 személyes kávé-garnitúr 6 szalvétával " 250.-
- 1 férfiruhára való 140 cm. széles szövet complett hozzávalóval Lei 1290.

Angol női kabátszövetek, férfiolóny és kabátszövetek karácsonyi olcsó árban.

Szőnyeg, függönyök, butorszövetek, diványtakarók óriási választékban.

Nagy maradékvásár!

Nagy karácsonyi vásár!!

Kérem kirakataim szives megtekintését!!

Telefonszám: 479.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Az Erdélyi Irodalmi Társaság jubileuma. Ez Erdélyi Irodalmi Társaság november 18-ával elérték a fenállásának negyvenedik évfordulójához. Ezt a jubileumot a Társaság ünnepélyes formák közt kívánja megülni, s ezen ezért első felolvasó ülést kizárólag a jubileumnak szenteli. Az első felolvasó ülést f. hó 25-én vasárnap délelőtt 11 órakor lesz az Unitárius kollégium dísztermében. A műsor a következő: Dózsa Endre elnöki megnyitó, Dr. Hirschler József felolvasás, Dr. P. Járossy Béla versek, Dr. Gyalui Farkas felolvasás a Társaság történetéről, Walter Gyula versek. A műsor keretében fog lezajlani az ünnepségre meghívott vidéki irodalmi társaságok üdvözlése is. Este a Társaság az Ujságíróklubban étlap szerint ünnepi társasvacsorát rendez. A felolvasóülés nyilvános és kötelező belépődíjjal nem jár.

Utazó utak! Hotel Park
(vis a vis gara Satu-Mare)
Restaurant Katz בית קפה קאץ
Különleges kiszolgálás. Garantiált féregmentes szobák kaphatók.

Jegyezze meg, hogy Aspirintablettát csak az eredeti Bayer-féle csomagolásban (6 vagy 20 tablettá egy dobozban) vásároljon. Így valódi tablettákat kap.

Önhibájából zuhant bele egy forró vizeskazánba egy kolozsvári dohánygyári munkás. Vigyázatlanságból elközelített emberökéssel vadolva állott ma a kolozsvári törvényszék harmadik szekciójára előtűt Ionescu Péter, dohánygyári igazgató. Az elmúlt év őszén Stanca Vasile dohánygyári munkás egy forróvizes kazánba esett, minek következtében, borzalmas kínok közepette még a helyszínen meghalt. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a szerencsétlenül járt munkás több társával egy kocsin hajtott el a kazán közelében, amikor a szerencsétlenség színhelyére értek, véletlenül folytán Stanca kibukott a kocsiból és fejével felebe, belezuhant a forróvizes kazánba, amely halálra forralt. A szerencsétlenül járt munkás hozzátartozói pert indítottak a munkavezető mérnök, Ionescu Péter ellen, akit azonban a bíróság a mai tárgyaláson azzal az indokolással mentett fel, hogy a szerencsétlenségért kizárólag maga az áldozat hibás.

Súlyos autóbaleset a mezőtelegdi országúton. Nagyváradról jelentik: Tegnap délután négy órakor súlyos természetű autóbaleset történt a mezőtelegdi országúton, melynek áldozata Barcsi Imre negyvenöt éves technikus, a nagyváradi villamosművek egyik technikai vezetője. Az autó körülbelül hatvan kilométeres sebességgel futott a mezőtelegdi országúton, amikor a sofőr gondatlansága következtében egy kanaryutánál a karosszéria nélkül futó autó nekifutott egy kőakasznak. Az autó felborult és Barcsi Imre nagy ívben repült ki az országútra. Az autókatasztrófa következtében Barcsi Imrénél jobbkarja eltörtött és ezenkívül több kisebb-nagyobb zúzódást is szenvedett Barcsit beszállították a nagyváradi köz kórházba.

Olcsó gramofon és legjobb lemezek a „Safritu”-ban Cluj. P. M. Viteazul. Kérien ingyen katalógust.

„A német nép azt követeli, hogy az idegen csapatok távozzanak a megszállott területekről”

Stresemann hatalmas külügyi expozéja a birodalmi gyűlésben. Az angolsajtó visszhangja

Berlin, nov. 20. A birodalmi gyűlés mai ülésén a felgyógyult Stresemann hatalmas külpolitikai expozét mondott, melynek elején megállapította, hogy a locarnói hatalmak genfi egyezményének végeredménye egész Németországban csalódást váltott ki. A német kormány kitart azon álláspontja mellett, hogy a rajnai kiürítés kérdése nem hozható kapcsolatba sem a jóvátétel, sem a hatalmak háborus adósságának ügyével.

A rajnai kiürítés azonnali végrehajtása — mondotta Stresemann — olyan jogos követelése Németországnak, melyért cserébe nem tartozik adni sem a megszállás végső időpontján túl tartó politikai, sem pedig pénzügyi előnyöket. A német nép azt követeli, hogy az idegen csapatok távozzanak a Németországot megillető megszállott területekről, mert amíg ez meg nem történik, nem lehet barátságos viszony a szomszédos népekkel és a feszült politikai atmoszférára tovább mérgezi Európa életét.

Ezután Stresemann a francia-angol tengerészeti egyezményről foglalkozott, amelyet Locarno-ellenes műnek deklarált. Végül foglalkozott a Kellogg-paktummal is, melyet nagy alko-

tásnak tart, de itt is attól függ minden s így a paktum értéke is, hogy miképpen fogják alkalmazni.

Berlin, november 20. A kormánykoalíció pártjainak lapjai helyeslik a Stresemann külügyminiszter által a tegnapi birodalmi gyűlésen elmondott expozét s azt írják, hogy a külpolitikai irányelvei tekintetében az egész német nemzet, eszékelly számú kivételtől eltekintve egységesnek mondható.

Londoni jelentés szerint az angol sajtó nagy érdeklődéssel taglalja a német külügyminiszter beszédét, melyet a lapok legnagyobb része teljes terjedelmében közöl is. A „Daily Express”, „Times” és a „Financial Times” egyaránt nagy jelentőséget tulajdonít a beszédnek. A „Daily Chronicle” szerint Baldwin miniszterelnöknek most már ketszétet kizáró módon precizizozni kell a kormány álláspontját, hogy a locarnói szerződést tartja-e a kormány továbbra érvényben lévőnek, vagy pedig még mindig igyekszik meglepetésekre készen tartani az angol-francia tengerészeti egyezményt. Locarno kötelezi Angliát a kiürítés azonnali végrehajtására s a német politika, ha logikusan továbbra is a locarnói alapra helyezkedik, biztos lehet sikere elérésében.

Már a legkisebb meghülésnél is sejtje a józú

SIROMALT

köhögés elleni szörpöt, mert a hurutól, köhögéstől biztosan megóvja. Egy üveg ára 100 lei és minden gyógyszer árban kapható.

Antiszemita diákok inzultáltak egy kolozsvári talmudistát. Kedden délelőtt a Wesselényi Miklós utcán egy több diákból álló csoport súlyosan inzultálta Mihajlovics Salamon talmudistát. Egy egészen fiatal diák többször belerugott és pofonította a mit sem sejtő talmudistát, akit a közlemben levő sarki rendőr vett védelmébe. A diákok, névszerint Bardosiu Gheorget, a rendőr az elsőkerületi kapitányságra vitte, ahová diáktársai is követték és a városháza udvarán tiltakoztak társuk letartóztatása ellen. Pop Leontin rendőrkapitány erőlyesen távozásra szólította fel a diákokat, míg Bardosiu Gheorget, aki mindössze 19 éves, szigorú vallatásra fogta. A fiatal diák sirva kérte Pop Leontint, hogy bocsássa szabadon és azzal védekezett, hogy idősebb diáktársai biztatták fel a verekedésre. A síró antiszemita Pop Leontin a központi rendőrségre kísértette át, ahol, miután a diák tovább folytatta könvörgéseit, Hatiegan prefektus rendelkezése szabadlábra helyezték. A nyomozás folyik ellene és társai ellen is.

Antiszemita diákok inzultáltak egy kolozsvári talmudistát. Kedden délelőtt a Wesselényi Miklós utcán egy több diákból álló csoport súlyosan inzultálta Mihajlovics Salamon talmudistát. Egy egészen fiatal diák többször belerugott és pofonította a mit sem sejtő talmudistát, akit a közlemben levő sarki rendőr vett védelmébe. A diákok, névszerint Bardosiu Gheorget, a rendőr az elsőkerületi kapitányságra vitte, ahová diáktársai is követték és a városháza udvarán tiltakoztak társuk letartóztatása ellen. Pop Leontin rendőrkapitány erőlyesen távozásra szólította fel a diákokat, míg Bardosiu Gheorget, aki mindössze 19 éves, szigorú vallatásra fogta. A fiatal diák sirva kérte Pop Leontint, hogy bocsássa szabadon és azzal védekezett, hogy idősebb diáktársai biztatták fel a verekedésre. A síró antiszemita Pop Leontin a központi rendőrségre kísértette át, ahol, miután a diák tovább folytatta könvörgéseit, Hatiegan prefektus rendelkezése szabadlábra helyezték. A nyomozás folyik ellene és társai ellen is.

Poincaré Berlinben. Londonból jelentik: A francia kormány cáfolatai ellenére is erősen tartja magát a hír, hogy a jóvátételi revízió tárgyalásaira nemcsak Winston Churchill angol pénzügyminiszter, hanem Poincaré is Berlinbe utazik, mert mindketten személyesen akarják a tárgyalásokat a német államférfiakkal vezetni. A tegnapi angol minisztertanács után hivatalosan jelentették, hogy a szakértők összefüvetele a Daves-terv revíziója ügyében december közepén lesz Berlinben.

Értesítés. Ez uton hozzuk tisztelt ügyfeleink szives tudomására, hogy az első ízben érvénybe léptetett kötvényekre vonatkozóan a f. évi október 15-től november 15-ig terjedő időre esedékes díjfizetést feltételeink szerinti szabályszerű időn belül közvetlen befizetéssel f. hó 15-ig továbbá posta útján való befizetéssel f. hó 17-ig összesen 299 díjfizető teljesítette. Ez alapon feltételeink értelmében a f. évi november 15-iki állomány alapján egy (sorrend szerinti) amortizáció eszközözendő, melyet feltételeink 10. szakaszának első bekezdése értelmében 30 napon belül f. évi december 15-én fogunk közjegyző útján kifizetni. A következő amortizáció sorshuzás útján fog történni. „Standard” általános biztosító részvénytársaság.

Dr. Mandel fordító iroda Str. Ra-tiu 3. Telefon 831. Román, angol, francia, német, olasz, szláv fordítások, levelek, kérvények, tudományos, irodalmi és közgazdasági cikkek. Másolások, sokszorosítások.

Az Erdélyi Keren Hajjeszód nagynevű vendégének, Dr. Abeles Ottó, a Wiener Morgenzeitung v. főszerkesztőjének művei:

Die Genesung

Költevények. Ára kötve 60 lej.

Besuch in Erez Israel

A szerző legutóbbi palesztinai tanulmányútjának leírása. Ára kötve 62 lej.

Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában.

A bolygó zsidó

Eugen Sue világhírű regénye két hatalmas kötetben — 400 lejtért kapható az Uj Kelet könyvoszt.-ban

Ki akarja szárítani a Földközi-tengert. Berlinből jelentik: Hermann Sörgel német mérnök, ki akarja szárítani a Földközi tengert. Ez a terv bármilyen fantasztikusnak látszik az első pillanatra, a valóságban nem is annyira kivihető. Sörgel elmélete arra támaszkodik, hogy a Földközi-tenger szélén mindent csak 150—200 méter mély, a közepén azonban 1000—1200 méteres mélységet ér el. A közepén az a medence terül el, ahol eredetileg is tenger volt, a széleken azonban az utolsó jégkorszak megolvadt gleccsereinek vize hullámzik — és ezt a területet, mely a világ egyik leggazdagabb termőföldje lehetne, vissza akarja hódítani a tengerrel. Szerinte ehhez nem is kell más, mint az, hogy a Boszporuszt és Gibraltári szorosot lezárják — ez utóbbi 15 kilométer széles, de Sörgel szerint technikailag a terv mégis keresztülvihető — és akkor a felesleges vízmenyiséget el lehet vezetni, hogy megszülessék az Új Föld, a világ élelmi-szerraktára.

A Ford-művek produkciója. Az új modellű kocsikból és az AA modellű teherkocsikból október első hetében 5500 kocsi készült el. Október elsején a világ összes Ford-telepe teljes működésben voltak és így biztosra vehető, hogy az új Fordkocsik és teherautók az 1926. év utolsó hónapjaiban elért 8500-as rekordot nemcsak elérték, hanem felül is múlták. Több mint 100.000 darab új modellű Ford-kocsi és teherautó készült és kelt el szeptemberben az Egyesült Államokban és Kanadában. Ebben az évben a Ford-gyárak majdnem félmillió A-modellű Fordkocsit és AA modellű teherkocsit gyártottak és adtak el. A Ford által kifejlesztett munkabérek ma már sokkal magasabbak, mint amennyit az iparban valaha is fizettek és a munkások száma most is a legnagyobb. Csak a detroiti művekben 125.000 munkás dolgozik. Maguk a kocsik is sok újítással vannak ellátva. Az új modellek bevezetése óta a gyártás is tökéletesebb lett és így az előállítási költségek a legközelebbi hónapok előállítási programjának nagyobbodásával továbbra is csökkenni fognak.

SPORT

A Haggibbor vívóversenye

A Haggibbor 25-i vívóversenyének előkészületei lázasan folynak és a lelkes rendező gárda munkáját Zádor Árpád szakosztály elnökkel az élén, csak siker koronázhajta. A versenyen a rendező egyesület kívül valószínűleg a KAC, a Vívóklub és az Univerzitatea indítják csapataikat. A versenyen a Haggibbor női vívógárdája is be fog mutatkozni, ami a verseny külön szenzációja lesz. A Haggibbor kardcsapata Mózes, Zádor, Fischer, Herczeg és Erdős, a törőcsapat Mózes, Fischer, Herczeg és Stern felállításával szerepel. A klub ezúton is közli a juri tagokkal és résztvevőkkel, hogy a verseny délután 3 órai kezdettel lesz megtartva a kat. gimnázium tornatermében.

A Haggibbor közisményei. A klub vezetősége egyik programját váltotta be akkor, amikor a City-kávéház épületében klubhelyiséget létesített, amit a teniszgyárda vasárnap egy teadélután keletében fel is avatott. Az intenzív klubélet kiépítése érdekében a klub egy műkedvelő műsorral szórakoztatva a klubhelyiséget látogató tagokat. Ezért a vezetőség felszólítja a tagjait, hogy azok, akik a műkedvelő gárda tagjai óhajtanak lenni, szerdán este 9 órakor jelenjenek meg a klubhelyiségben. A műkedvelő gárdán kívül egy sakkör felállítása is el lett határozva, melynek vezetését dr. Brös ügyvezető alelnök vállalta magára. A szakosztályba naponta 6—8 óra között lehet jelentkezni.

Színház - Művészet

A Magyar Színház műsora:

Szerda: Tisztelem a régi szeretőmet. (2-odszor. Napibérlet 14 szám, C. Sorozat 156)
Csütörtök: Tisztelem a régi szeretőmet. (3-adszor. Napibérlet 15 szám A. Sorozatszám 157)
Péntek: Tisztelem a régi szeretőmet. (4-edyszer. Napibérlet 15 szám B. Sorozatszám 158)
Szombat: vasárnap és hétfőn: Mozielőadás. *Patt és Patachon esete Jozephine Bakerrel.*

A Magyar Színház mozi-műsora:

Szerdán fél 4-kor és fél 6-kor: *Ketten a lejtőn.*
Csütörtökön fél 4-kor és fél 6-kor: *Ketten a lejtőn.*
Pénteken fél 4-kor és fél 6-kor: *Ketten a lejtőn.*
Szombaton: fél 4-kor, fél 6-kor, fél 8-kor és fél 10-kor: *Patt és Patachon esete Jozephine Bakerrel.* A legújabb és leg-ragyogóbb Patt és Patachon vigjáték 8 felvonásban. *Première*
Vasárnap d. e. 11-kor: *Nagyszabású matiné, 15 és 10 leles helyárral.* (A *Sanssouci malom*) Vigjáték. Ottó Gebühr, Olga Tschachova, Hanni Veise, Wilhelm Dietherleij
Vasárnap fél 4-kor, fél 6-kor, fél 8-kor és fél 10-kor: *Patt és Patachon esete Jozephine Bakerrel.*
Hétfőn fél 4-kor, fél 6-kor, fél 8-kor és fél 10-kor: *Patt és Patachon esete Jozephine Bakerrel.*

A színháziroda közleményei:

Ketten a lejtőn (éjféli után) már csak 3 napig. Őriási hatást vált ki minden nap a Magyar Színház mozi-szenzációja, a *Ketten a lejtőn (éjféli után)* című amerikai film-remekmű. Norma Shearer életének legnagyobb diadalát aratja a filmben. A *Ketten a lejtőn* még csak ma, holnap és holnapután látható a Színházban. Naponként csak két előadás van: fél 4 órakor és fél 6 órakor. Nagyon olcsó helyárak: 30, 20 és 10 lej.

A legújabb *Patt és Patachon* vigjáték *Kolozsvárott.*

Patt és Patachon esete Jozephina Bakerrel

A Magyar Színház moziműsorának őri ási szenzációja van. A hét végén, szombaton be fogják mutatni a legújabb *Patt és Patachon*-vigjátékot, amelyet Románjában még nem játszottak, itt Kolozsvárott lesz tehát a *première*.

oooooooooooooooooooo

Primăria Municipiului Cluj.
No. 16976—1928.

ANUNT.

Municipiul Cluj va da in parte pentru lucrarea in anul 1929 alor circa 297 jug. teren dela Tarcea partea asa numita Margău si raturile din valea Teiurdului proprietatea Primăriei.

Darea in parte se va face pe cale de licitatie publică cu ofere in scris, inchise si sigilate care se va tine in conformitate cu art. 72-83 din legea Contabilității publice in ziua de 17 Ianuarie 1929 ora 11 a. m. Inainta Delegatiunei permanente sala de sedinte.

Conditiumile de licitatie se pot vedea la Biroul Maieristei centrale a Primăriei Calea Traian No. 19.

Cluj, la 14 Novembre 1928.

Primăria Municipiului Cluj.

A 8 felvonásos vigjáték címe: *Patt és Patachon esete Jozephine Bakerrel.* Igazi világ-attrakció, amely újra meghódította Patt és Patachon számára Amerika és Európa minden nagy városának mozi-közönségét.

Ennek az újdonságnak a kedvéért három napig szünetelni fognak a színház előadások a Színházban.

Szombaton, vasárnap és hétfőn délután is, este is mozielőadások lesznek. Valamennyi előadásban a Patt és Pata-

chon esete Jozephine Bakerrel kerül színpadra.

Előadások kezdete mind a három napon: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor. 40, 30 és 20 lej.

A *Tisztelem a régi szeretőmet* nagy sikere. A színház új operettrévjét nagy tetszéssel véget nem érő tapsokkal és ismétlésekkel fogadta a mulatni szerető közönség. Ma másodszor, holnap 3-szor és holnapután negyedszer adják a *Tisztelem a régi szeretőmet* című új revüt.

Kik a világirodalom élő nagymesterei? A KIVÁLASZTOTTAK

- Gerhart Hauptmann: A démon.** A szenvedélyes szerelmét végzetes hatalmát hirdeti ez a regény, amelynek egy zseniális szobrász és a megbabonázó szépségű artistalány a főalakjai.
- Joseph Kessel: Rongyos hercegek.** Acárán Oroszország száműzött arisztokráciájának élete Páris forgatagában fényben és nyomorban, bálók és bárók, luxushotelek és bűntanyák között.
- Jacob Wassermann: A Mauritius eset.** (Két kötet.) A nagy német epikus a „Justizmord” problémájával foglalkozik. A gyilkos tévedést elkövető államügyész saját fiában talál bírójára. A könyv pszichológiai mélysége detektívregények cselekményével párosul.
- Arthur Schnitzler: Teréz.** Egy nevelendő megrendítő élettörténete idegen házak és idegen anyák hosszú során át. A mindenkinek kiszolgáltatott, védtelen nő kényszerű szerelmeinek tragédiája.
- Francois Mauriac: Sorsok.** A finom tollú francia költő klasszikus egyszerűséggel énekl meg a Sors hatalmát egy csillogó, léha, kedves fiú és kötelességeinek élő puritán polgármő regényében.
- Franz Werfel: Az érettségi találkozó.** Az ügyessé lett hajdani diák huszonötévesztendő érettségi találkozó napján összeakad volt osztálytársával, akit, úgy érzi, ő taszított arra az útra, amely a bűnhöz vezetett. Érdekesítő, izgalmas pszichológiai regény.
- Joseph Conrad: Öregek és fiatalok.** A nagy angol írónak, a tenger szerelmesének, lírai szépségű izgalmas történetei hajók hőseiről és a hősök családjáról.
- André Gide: Pásztorének.** A legnagyobb francia író hellelfeinon lírai írása a kötet mindkét regénye.
- Hugh Walpole: Harmer John pünkösd királysága.** Az új angol irodalom zseniális képviselője. Monumentális regény: egy idealista tanár élete és tragikus kalandja.
- H. G. Wells: Mr. Blettsworthy a Kannibálok szigetén.** Kifinomodott lelki angol uriember a kannibálok szigetére kerül, barbár szokásaiktól sokat szenved, megszökik, de a világháború alatt visszavagyódik a kannibálok közé.
- Gustav Meyrink: A nyugati ablak angyala.** A mágiikus misztériumok nagy költője regényében két kortörténetet össze, a Renaissance idejét és legutolsó éveket. Fantasztikus varázskörben két világ egyesül és kettős történet forog egy nagy szerelm körül.
- 13-14 Knut Hamsun: Csavargók.** Az szinte kitejezhetetlen érzések költője két világhírű csavargó sorsán keresztül megmutatja a norvég földet, a tengert és az emberi élet általános örök főtémáit.
- A sorozat utolsó kötetje eredeti magyar regény, amelynek címe és szerzője ismeretlen. Ez a kötet az **1929. évi Mikszáth Kálmán pályázat díjnyertes regénye.**

EBBŐL A 15 KÖTETBŐL ÁLL A SOROZAT: A világirodalom reprezentánsainak legkiválóbb munkái. Csupa új regény, amely most kerül először a magyar olvasóközönség elé, valamennyi kitérő fordításban, pompás kiállításban, finom, fehér, könnyű papíron, két angolvászonnézetben, aranynyomással. — ÁRA? Olcsósági rekord. Bármely kötet bolti ára **DE AKI** a sorozatot az alanti füzve 82, kötve 122 Lei, szelvény felhasználásával

NYOMBAN MEGRENDELI kötetenként füzve 62 Lei, vászonkötésben 88 Lei-ért azonkívül a sorozat tizenötödik kötetét **INGYEN** kapja.

November végétől minden hónapban két kötetet szállítunk. Itt a kézzel rendeződik. **Tölts ki gondosan, huzza ki pontosan, amit nem kíván, úgy köldje!** T. Librăria LEPAGE könyvkereskedés — Cluj-Kolozsvár. Ezennel megrendelem a „KIVÁLASZTOTTAK” regénysorozatát 15 kötetben. Havonta két kötetet veszek át, 14 kötetre a 15-iket ingyen kapom. — Kötetjé **FÜZVE 62 Lei** — **KÖTVE 88 Lei** kedvezményes áron. — A két könyv árát havonként előre beküldöm, havonta tessék utánvéttel küldeni (portó 12 Lei). — Személyesen veszem át.

_____ hó _____-én beküldtem _____ Lei.
Név és foglalkozás: _____
Pontos cím: _____

Üve
udv

Pavel
gatója

(Cluj-Kolozs Kelet tud.)
len műve v
karestből K
expressz egy
szekerültem
lozsvári Bor
tőjával. Az
Pavel Const
nat elindulás
lozsvári Ope
szan zsen fe
vozásának és
vonatkozású
Ploesti után
zétnek látva
tam a végtel
— Mind
mennyit szá
ur?
Képzelmék
pedését. A r
rom évi táv
béredett, cse
meggyőzhető
újságíró tart
leg kényes
nyilvánosság
jaképpen azon
kezősemre, l
számára nyil

— Drukko
Constantin,
ni fealdatom
mint akkor,
színpadra. Ak
gaimban, mo
sem a kottát
szanom kell.

Pat
és eg

legbiztosabba
A Rátapax no
teljesen kipu
egereket. Kez
embernek és
mert egy 11
zendő egy p
vezérképvisele
Chimic, Satu
söggel küld is
kat, melyek a
igazolják. Az
gyógyszertárak
netán még ne
ellenében bern
mely szabadat
próbiava és
bei- és külföl
és testület által

JO

Üveg-udvar

FISCHER

Üveg-udvar

CLUJ

Karlsbadi Ebédlőszerviz 6 személyes L. 780.-

Karlsbadi Teáscsésze párja L. 20.-

Karlsbadi Kávészerviz 6 személyes L. 260.-

Pavel Constantin a kolozsvári opera új igazgatója elmondja az Uj Keletnek, hogyan akarja megvalósítani programját

(Cluj-Kolozsvár, november 20. Az Uj Kelet tud.) Bizonyár az szeszélyes véletlen műve volt, hogy yszombat este a bu-

lyet be kell majd tartanom. — A kolozsvári román opera hanyat. — Misa? Három éve nem láttam egyetlen előadást sem.

— Mindabból, amit elmondott, mennyit szabad megírnom, igazgató ur? Képzeliék el Pavel Constantin elkép-

„Apacsingben fogok járni.“ — Nehogy egy pillanatig is azt higye valaki, hogy adni fogom az igazgató-

fogok. Ki fogom hozni Puccini félig-meddig posthumus operáját, a Turandót, Mozart Szóktetését, a Boris Gudonovot és Salomet, ha lehet.

— Énekel még, igazgató ur? — Pavel Constantin lemondóan levint kezével:

— Már két és félszáz évem van, és a szomorú az, hogy nem is hiányzik nekem az ének. Két és fél éve... Nagyváradon énekeltem utoljára a Zsonglőrt. Sohse felejttem el Bukarestben többször is kértek, de nem énekeltem.

— Modern operákat hoz-e a Kolozsvári Operánál?

— Őszintén szólva, nem lelkesedem túlságosan az újmodernségért. Egyébként pedig az átmenetet be kell tartani: nem lehet Korngoldot hozni annak a publikumnak, amelyik még Mozartot nem ismeri.

Pavel Constantin ifjúkori emlékeit újítja fel ezután abból az időből, amikor a kolozsvári opera ünneplést tenoristája volt és halomszáma kapta a leveleket tisztelőitől, de főleg a gyöngébb nemhez tartozó hódolóitól. (k. r.)

Rasputin leánya, a varieté-táncosnő

Beszélgetés Rasputin Grigorijevna Máriaival, a cári család meggyilkolt tanácsadójának leányával

Nr. 875. Prokovskoje.

Igazoltvány.

Ezennel igazoljuk, hogy a prokovskojei egyházközség anyakönyvében 1898 évben 51. sorsszám alatt bevezetették, hogy Maria Grigorijevna Rasputin 1898 március 20-án született.

Szülei: Apa: Grigorij Jezimovics Rasputin anyja: Parakovszja Feodorovna Rasputina.

Kiállított a Prokovskoje község előjárósága által, Jarkovsko kerületben

Hamburg, nov. 20. A mulatóban vadul szól a jazzband, Hamburg éjszakai élete tombol körülöttünk, az emberek gondtalanul táncolnak, a pezsgő folyik és a nők és férfiak mámorosan feledekeznek az éjszaka örömeibe.

„Orosz Szocialista Föderatív Közlársaság

R. K. & K. D. Prokovskoje község előjárósága, tiemeni kerület, 1927 augusztus 4.

Speciális városi és utikabátok, külföldi la. nappabörkabátok, őszi trenchcoatok

Ia. teveszőr béléssel.

NEUMANN M. CLUJ, FÖTÉR 14. FÉRFI ÉS FIURUHAÁRUHÁZ.

Patkányok és egerek irtása

Legbiztosabban a Ratopax-szal történik. A Ratopax nem szorványosan öl, hanem teljesen kizsáktítja a patkányokat és egereket. Kezelése végtelenül egyszerű, embernek és háziállatnak nem árt. Olcsó, mert egy 115 lejes üveg tartalma elegendő egy polgári házhoz.

JOSIF IZRAEL

szücsmester Cluj (Kolozsvár) Cal. Victoriei (v. Kossuth Lajos-ucca) 2. szám. Nagy választék mindenféle szőrméből. Lelkiismeretes kiszolgálás garantálva.

(tobolski kormányzóság) szóbeli kérelem alapján

A községi előjáróság vezetője: Aláírás.

Az a fiatal hölg, aki kezembenyomta ezt az okmányt, rámmosolyog. Mária Grigorijevna Rasputin, a hírhedt orosz Rasputinnak a leánya ül velem szemben, annak a Rasputinnak a leánya, akik 1916 decemberében Szentpétervárot Juszupov herceg Dimitrij Pavlovics nagyherceggel együtt meggyilkolt.

Rasputin Mária az Alkazar-varietében táncol. Egy francia ügyökség útján szerződötték Párisból és hihetetlenül magas gázsival a mulató olyan szenzációt biztosított magának, amilyent valójában nem lehet naponta látni.

— Teljesen az orosz pittoreszk kabare-nak szenteltem magamat — mondja a művész, aki meglehetősen jól beszél németül is. Itt az Alkazarban egy számomra Párisban irt revüben lépek fel. Hosszabb ideig életem már Berlinben is, ahol Evatorina Deviller moszkvai táncosnő vezetője mellett tanultam táncolni. Németország nagyon tetszik nekem, sajnos azonban, kevés időm van szórakozni, általában gyakorolnom kell.

Rasputin Mária két gyermeke van. Ötvegy Boris Szolovjev orosz kapitány, aki a háboruban elesett. Arcának ideges rángatózása és szemének néha vadul fellobbanó tüze azt mutatja, hogy ez az asszony már sok megpróbáltatáson ment keresztül. Az életére állandó árnyékot vet misztikus életű apjának titokzatosága. Markáns megjelenésével, nőiségének varázssával és fascináló táncművészetével a nagy orosz varázsló leánya egész különleges jelenség. A német sajtó épügy, mint a párisi, azt írja róla, hogy „évtizedünk legérdekesebb asszonya”.

A cári Oroszország egykori koronázatlan uralkodójának leánya egész sorban orosz emigránst hozott magával, akik népies táncokkal, balajakkoncertekkel, revükben való statisztikával és hasonló produkciókkal keresik meg kenyerüket. Kisérletében van többek közt Hadzi Murad herceg, aki az utolsó cár környezetéhez tartozott, valamint a híres orosz Vasziljev-kvartett, amely azelőtt Reinhardt-nál dolgozott Berlinben.

Megkérdezem a művésznőt, milyen kilátásai vannak annak a pörnek, amelyet Párisban indított meg apja gyilkosai ellen.

Azt hiszem optimista lehetek — válaszolja gyorsan. — Juszupov herceget és Pavlovics nagyherceget a francia polgári bíróságnál huszonöt millió frank kártérítés erejéig pereltem. Nagy munkával jutottam odáig, mert nem volt tulajdonképpen semmiféle bizonyítékom ehhez a perhez. Most azonban Juszupov herceg ismert emlékirataiban nyíltan bevallotta, hogy apámot orvul meggyilkolta és azért könnyebb a helyzetem a perrel kapcsolatban. Az egyetlen nehézség csak az, hogy hazállan lettem, miután a szovjet központi végrehajtóbizottságának dekretuma alapján elvesztettem orosz állampolgárságomat. Mégis bízom abban hogy a francia bíróság érvényre fogja juttatni az igazságot.

Hirtelen éles csengő zavarja meg a beszélgetést.

— Bozsásson meg, sietnem kell a színpadra!

Rövid, erőteljes kézzorítás s a művésznő az öltözőjébe siet. Egy gonggütés a konferanszé néhány szava, még egy gonggütés, aztán szétmegy a függöny: Rasputin Mária a varieté-színpadon játszik...

A fény kialudt — mozdult a cárnő, amikor jelentették neki Rasputin meggyilkolását. Ennek a titokzatos embernek a leánya azonban egy másik fényben játszik: a rivalda fényében.

Közgazdaság

Avagonhiány akadályozza meg a fapiac fellendülését

(Cluj-Kolozsvár, november 20. Az Uj Kelet tud.) Az utóbbi időben megindult faüzlekek intenzív kialakulásának egyik legnagyobb akadálya a vagonhiány, amely ebben az évben még sokkal inkább vált érzhetővé, mint az elmúlt években. Ezzel a súlyos problémával kapcsolatban kérdést tetézünk egy, a szállítási szakmában közismert személyiséghez, aki igen érdekesen világította meg azt, hogy mi az oka a vagonhiánynak, a szállítási problémákkal kapcsolatos kérdéseknek és az egyéb nehézségeknek.

Informátorunk rámutatott arra, hogy sem a gabonakereskedés, sem a tengeri, vagy cseleztermés nem érte el a múltévi eredményeket, úgyhogy a gabonakereskedés lebonyolítására is kevesebb vagonot kellett igénybevenni. De ettől eltekintve, a gabonát többnyire zárt vagonokban szállítják, hogy így meg lehessen tartani a szákat és hogy ezáltal a gabona is nagyobb biztonságban legyen a szállítási sok során. És mégis hihetetlenül nagy a hiány vagonokban. Ez a hiány elsősorban a vagonelosztó vasúti szervezet hanyaglására vezethető vissza. Iszenkivül a szállítók igen nagy időt vesznek igénybe. De nemcsak Erdélyben ez a helyzet, hanem Bukovinában, Besszarániában és a régi királyságban is.

A CFR maga is hihetetlen károknak van kitéve, ezáltal a jövedelmét minimálisan egyszerűsége emelhetné, ha a szállítók meggyorsítanák és jobban szerveznék meg a vagonelosztást. Ezidő szerint a helyzet az, hogy a szállítási problémákat négyeszer olyan hosszú idő alatt juttatják el rendeltetési helyükre, mint ahogy azt normális körülmények között el lehet juttatni.

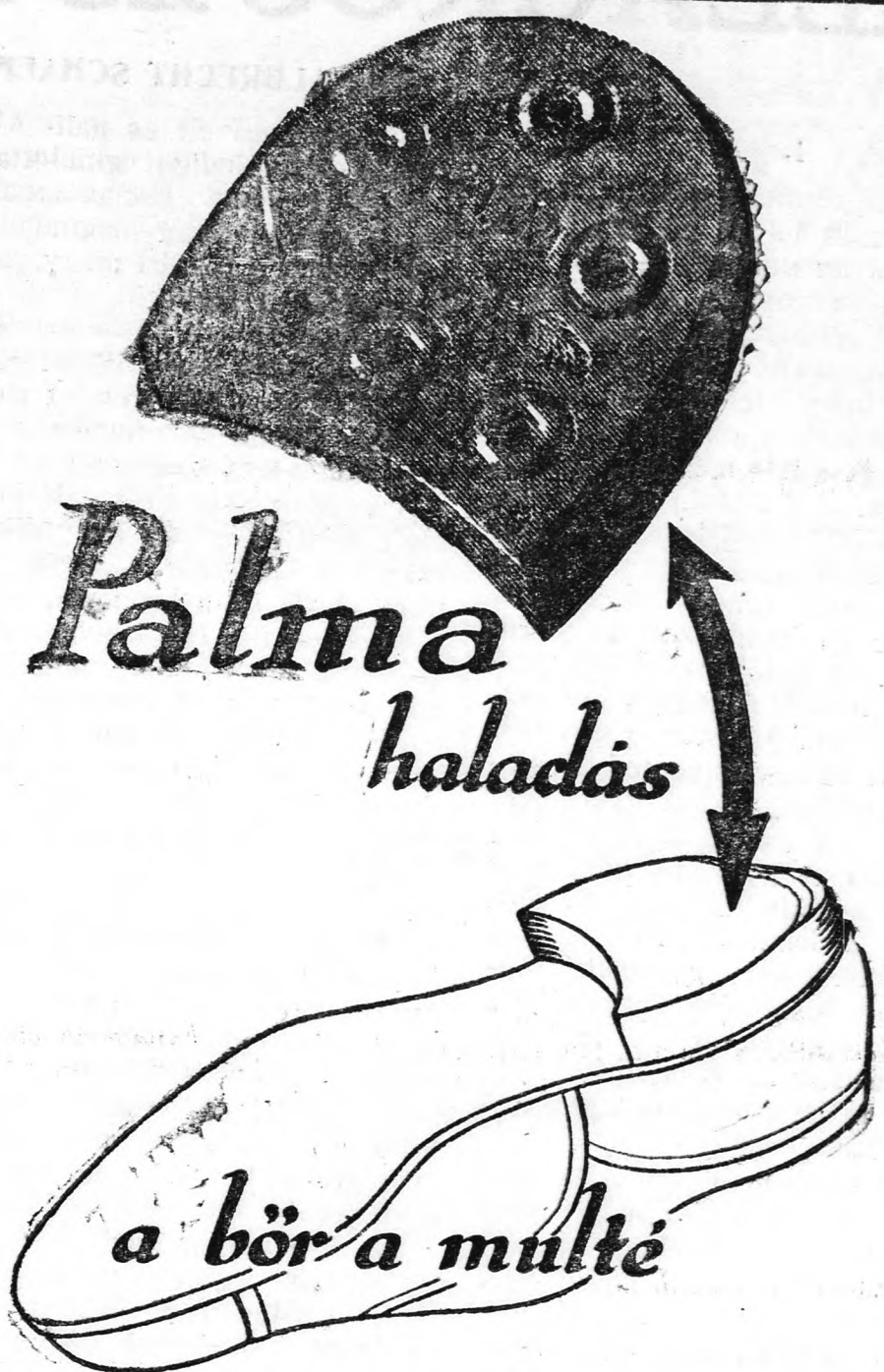
A személyzet hanyagsága másrészben is érezteti hatását. Igen gyakran megtörténik, hogy induláskor nem nézik meg, hogy a vagonok milyen állapotban vannak s kitérik, hogy 20-30 kilométeres ut után az árut át kell rakni egy másik vagonba s ez löbb napot és rengeteg költséget vesz igénybe. Nem egyszer történik meg, hogy ilyenkor az áruból is elvész.

Ami a faüzletállományokat illeti, ezeket nyitott vagonokba rakják s így ki van téve az időjárás viszonyosságainak, amelynek következtében 30 százalékot veszít értékéből s ehhez hozzá kell még számítani azt a 10 százalékot, amelyre, mint hiányra, mindig el lehet készülni. Negyven százalékkal értéktelenebb tehát az az áru, amely rendeltetési állomásra érkezik s természetesen ennek következtében megkezdődnek a végtelenbe húzódó perek s egyéb anomáliák.

Ertesítésünk szerint a közlekedésügyi miniszter revízió alá vette ezeket a panaszokat s rövidesen rendet teremt a szállítók körül.

robbanó anyagok vámteletit tárgyalták le. Ezeket a tanácskozáson részt vettek a kamaráknak mindazok a tagjai, akiket a fenti cikkek vámtarifája érintett s többen kész kidolgozott javaslatot terjesztettek elő. A tanácskozáson a vámanomáliák is tárgyalás alá kerültek s a megjelent iparvállalatok tulajdonosai, iparosok és kereskedők írásbeli dokumentumokkal igazolták sorozatos vámsérelmeiket. Az anket rendjén felmerült kifogásokat és észrevételeket az iparkamara vámügyi szekciója most rendezte s a kész anyagot a kormány elé fogja terjeszteni, hogy azt még a parlamenti tárgyalás előtt vegye figyelembe.

Mik az exportnak az akadályai? A kereskedelmi és iparügyi minisztérium a vámtarifális kereskedelmi szerződések tárgyalása előtt az érdekelt kiviteli cégek kívánságait óhajtja meg tudni. Felhívta ezért a kamarákat, hogy e tárgyban intézzenek kérdést a területükön működő exportörökhöz. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara évéghől egy tizenhét pontból álló kérdőívet bocsájtott ki, amelyben aziránt érdeklődik, hogy mit lehetne és kell tenni a Lengyelország, Csehszlovákia, Magyarország, Németor-

Halározzon önként minden cipőjavításnál
Egészség és takarékoság szempontjából,
Okosság és modern gondolkodás alapján!

A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara javaslatai a vámtarifa revíziójáról. A jelenleg érvényben lévő vámtarifa revíziójára vonatkozó törvényjavaslat elkészült és azt a legfőbb vámbizottság, véleményezés végett a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarához megküldötte. A kamara, hogy észrevételeit megtehesse, megbeszélésekre hívta fel mindazokat a nagyipari termelőket, iparosokat és kereskedőket, akiknek a tarifarevizióval kapcsolatban bármilyen megjegyzésük volt. A tarifa szövegének tárgyalása szempontjából, november 15-én az érdekelt meghallgatásával, az állati eredetű élelmiszerek, szőrmék és bőrök vámteletit, ugyanazonnap délután a gyapjú és szőr, a természetes és műelyem, — november 13-án délelőtt a különféle állati és hasonló termékek, — 13-án délután a gabonamagvak, zöldségek és virágok, november 14-én délelőtt a növényfonó anyagok, délután a papír, kaucsuk, celluloid, más növényi eredetű festékek és lakkok, november 15-én délelőtt az ásványi anyagok, délután a fémáruk, november 16-án a más fémekkel való kapcsolatos áruk, a vegyi termékek, gyógyszerek, illatszerek és

szág és Jugoszláviába irányuló kivitel előmozdítása érdekében. A kamara felkérte az exportöröket, hogy válaszukat még e hó 25-én küldjék be, hogy a kamarának ideje maradjon az összegyűjtött adatok alapján a kereskedelem és iparügyi miniszterhez a felterjesztést a kellő időben elkészíteni.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara szenátorjelöltjei. Az iparkamara szenátorainak megválasztására vonatkozó kormányrendelet ugyan a hivatalos lapban még nem jelent meg mindazonáltal az egyes kamarák már jóelőre készülnek a választásokra. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara, melynek hatásköre alá hét vármegye tartozik, már megejtette a jelöléseket. Az ipari szakosztályok Negrutiu Joan mérnököt, a kamara elnökét és Cr. Mirceat, az Ugir vezérigazgatóját, a kereskedelmi szakosztály pedig Comsa Ionelt, a Banca Centrala vezérigazgatóját, a Romániai Hitelezők Véglegletének elnökét jelölte. Majdnem bizonyosra vehető, hogy a kolozsvári kamara képviselőiben ezen jelöltek kerülnek be a szenátusba.

APRÓHIRDETÉSEK
Egyszeri közlésnél egyszer 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 3 lej. Álláskeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbítunk, ha portó bélyeg mellette van. Helyi hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.

Jól bevezetett bélyeggyár olcsón átadó. Aivevő a szakmában ki lesz képesítve. Ajánlatokat „Biztos existencia” jelge alatt a kiadóhivatal továbbítt. 1321

Utazó Urak! Temesváron a jözselyvárosi Zsidó templommal szemben leó משה בודגában ék z hetnek legjutá yosabban. Naponta friss hus különlegességek kaphatók. 1324

Gyorsírást tanítok jó módszerrel, rövid idő alatt. Cim a k'adóban.

Keresek egy intelligens zsidót, ki vállalná készobás lakásom rendbentartását és két kisfiam nevelését. Lampel butorraktár Reg. Maria 34.

Kunwald
Cluj, Str. Vlahuta (volt Bolyai-u.) 3. Telefon 1-47 szám

füvegészizolda és tükögyár. Tábla-üveg raktár és üvegezési vállalat. Hibás tükörök újra foncsorozása

Ideje már, hogy hozzá-lásson romanul tanulni. A siker titka a jó módszer.

Zongora kiténő állapotban levő, helyszűke miatt, azonnal eladó. Muzem-u. 4., ajtó 2.

Garantált orth. kóser
frissen fejt

tehen tej
modernül felszerelt tejgazdaságból, naponta kétszer (reggel és este) házhoz szállítva is kapható

Schwartz Ignácnénál
Rudolf-ut 36.
Meschgiach: Farkas Manó.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Hirdessen az Uj Keletben

TÖZSDE

Valutapiac 1928 november 20 (Rador)

DEVIZÁK	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	Newyork
		Nyitás	Zárlat						
Zürich	3195-3198	—	—	49275	8250	1103625	136875	—	192470
Newyork	16575-86	5195750	5195750	25 960	16615	57345	71160	—	—
London	80575-806	2519	2519	12409	807	27 025	345062	—	48482
Páris	64-649	2030	2030	—	651	2240	272950	—	39051
Milano	870-871	2722	2722	13310	872	3003	372650	—	52387
Prága	433-494	1540	1540	2590	494	169375	210850	—	26630
Budapest	2899-2900	905950	906150	76	2905	—	125025	—	—
Belgrad	—	91275	91275	—	292	100725	12410	—	176
Bukarest	—	31250	31250	1555	—	345	42837	—	61
Varso	—	—	5825	—	1880	643050	7981	—	—
Bécs	2337-2378	73	73	—	2343	805870	—	—	—
Berlin	3958-3960	12375	12373	—	3965	136525	16947	—	—

Száz lej árfolyama: (utó) Zürich 312, Páris 1540, Budapest 345, Bécs 42787, Prága 2030

MALEAGROS ÉS ATALANTE

Irta: ALBRECHT SCHAEFFER.

1.

Egy arkádiai férfinak, névszerint Jasiosnak leánya született. Jasios földbírói révén olyan volt szomszédai között, mint egy fejedlem. A jelme is olyan kemény volt. Csak a fegyvereket és a vadászatokat becsülte és olyan kemény volt, hogy a leányt nem ismerete el gyermekének s a Parthenion hegyére vitte, egy szinte megközelíthetetlen sziklatájjára, ahol azután ott hagyta, kitéve a halálos veszedelembé. Klymene azonban, az anyja, a gyermek vállába harapott, hogy ezáltal megjelölje, mert remélte és imádkozott az isteni yadászhoz, az erdők és állatok gondozójához, Artemishez, hogy a gyermeket tartsa életben. Az istennő meghallgatta az imát és egy angyalodóval küldött a gyermekhez, aki a gyermeket odúba vitte s a saját kölykeivel együtt táplálta. A gyermek nőtt, erős és szép volt a vadtejtől s a későbbi évek véres eledelétől. Az istennő csakhamar felfedezte a gyermek szépségét s nimpha-kisérletébe vette, ahol a dárda és az íj kezelését s a férfinem megvetését sajátította el, miközben felnőtt. Azután az istennő a következőket mondotta a leányszónak:

— Mint halandót nem tarthatlak meg környezetemben! Most azonban már annyira vagy, hogy elnehezhatsz atvándhoz és megmondhatod neki, hogy nincs oka tovább szegyenkezni magzata fölé. Mondd meg neki, hogy én az Atalante nevet adtam neked, te pedig igéred meg, hogy semmiféle férfi sem kényszeríthette a házasság igájába, kivéve az, aki felülmúl — a lábaival.

Agy került Atalante az istenek és az állatok társaságából az emberekébe. Anyja boldogan ismerte meg a harapásról, különben azonban egyáltalán nem volt kedvére a leány férfiasága, aki minden nőességét és minden nőies foglalkozást kinevetett és atyja társá lett, akinek sokkal többet akart köszönni, mint anyjának s ezt mindenki előtt be is vallotta. Anyját már a külseje is elhímette, mert hatalmas, egy arányos fiatal férfi testéhez hasonlított, törzsén olyan keskeny feje és arca volt, mint ha elefántcsontból faragták volna, amely sohasem indult meg s amelyben nagy szemek szinte minden fehérség nélkül a fekete bronzhöz hasonlítottak. Ajkai csak a legszükségesebb dologról beszéltek s csak a véres szákmány látára mosolyodtak el. Apjával s anyja fiatal férfival és ifjabb testvéreivel egyre az erdőkben bolgolt s mindenkit csodálta a eített lábai gyorsaságával, kitartásával, férfias szívvel s ércizmu karjaival. S csak a hivalkodásról volt szó, vagy párdueokról, lobbant életre halott szemé s ez az élet rettenetes volt. Öröngés torzította el vonásait és éjszemből a halálos élet úgy ömlött, mint a vér és a fű. Majd pedig hamu hullott rá s a pillantása egész kialudt valami mély szomorúság hullámja alatt. Anyjának, aki egy alkalommal így látta és elkomorodott, mondotta:

— Te nem tudod, hogy az istennő elhomályosította a tekintetem egykor, hogy az ő pillantását kibírjam? Azóta nem látok egyiketeket sem tisztán.

— Atalante, — mondotta az anyja, ez a tekintet nem tesz vidámmá.

— Igaz, mondotta Atalante, — nekem azonban nem fáj.

Atalante mintha legény lett volna, füstöt áldozott Apollónak s ezután nem engedte, hogy asszonyosan nőjék a haja. Fekete haja ugyanolyan fény nélküli volt, mint a szemé és úgy vette körül a fejét, mint egy éresisak.

2.

Nem tartott soká, míg Atalante megmenekülésének híre, istenekkel való érintkezése, visszatérése és szépségének keménysége Arkádia tájain tul is terjedt s a hir kéréket csodított össze s így történt, hogy egyszerre hárman is voltak, akik egyidőben érkeztek Jasioshoz. A sok kérőknek nem igen jegyezte fel a nevét a krónikás, mert a legtöbb-

jük dicstelenül élt és halt. Atalante a döntés előtt mindig megmutatta az erdőben, hogy mennyi férfiasággal rendelkezik. Azután pedig megmondta nekik, hogy annak a házába megy, aki a versenytásban legyőzi.

— Mindenkinél háromezer lépés távolságon száz lépés előnyt adok. Akiknek az előnyt behozom, az esetet számomra ugyanugy, mint én annak, akit nem tudok legyőzni.

A versenytás előtt való héten Atalante miatt még egy negyedik férfi is érkezett Aitoliahól, névszerint Meilanion, akiről az a hir jarta, hogy Ares, a Hadisten fia. Ha azonban vallaki így szólította meg, akkor mindig halgatagon mosolygott. Atalantenak, aki szintén így nevezte, viszont ezt mondta:

— Oh, ami ezt illeti, inkább azt hiszem, hogy Afrodité az anyám.

Ekkor mindannyian nevettek, akik a közelben voltak: mert Meilanion nem volt szép, hanem csak jól megtermett, erőteljes arcvonásokkal és tekintettel. Lényén a barátság és kedélyesség fényre ömlött el. Nem volt sem izgékony, sem elméltől, nagyon szerette a gyermekeket, mint ahogy a gyermekek is őt, Meilanion öregebb volt, mint a többi kéri, hogy azonban milyen képességek rejtettek benne, arról nem tudott senki.

Az első három kijelentette, hogy a legjobb, ha közösen versenyeznek Atalantéért Meilanion azonban azt mondta, hogy ő neki több kedve volna ennek a játéknak a kimenetelét bevárni. A futás egyik reggel azon a kocsiuton történt, mely Jasios udvarának kapuja előtt a dombon le, a harmatos síkságra vezetett, mely a kora reggel illatai közt zöldelt. Meztelenül és megolajozva, csupán egy hiborkendővel az ágyéka körül lépett ki Atalante a kapu kéri elő, alig különbözve a férfiaktól. A szomszédságból nagyon sok ember és cseléd állott köröskörül mint néző, vagy pedig iltek a gyepen. A távoli célt már kitűzték a sikon: most kellett Jasiosnak dombról lefelé, a száz lépést kimérni, ahol a futók felállottak. Amidőn Jasios megadta a jelt, Atalante felkapott egy, a kapu boltozatához támasztott dárdát és futott a menekülők után, mialatt ő is és azok is távol a reggel illatos ködébe eltűntek. Jasios egy kis idő múlva feljött a kapuhoz s most mindannyian vártak. Ezután pedig jött Atalante, egyedül a síkságról, nyugodtan felfele a dombon. Tekintete ugyanolyan mozdulatlan volt, mint tekintet nélküli arca. Dárdájának hosszú ele azonban ágyékkendőjének színéhez hasonlított s testének elefántcsontja is a lábától a nyakáig ugyanezzel a színnel volt teleszörva. Mindannyian, akik ott állottak, az iszonyu látványt hallgatással fogadták, anyján kívül, aki hangos sirással a házába futott. Atalante viszont a hallgatók előtt megállt, körüljártatta szemét, míg Meilanionon elakadt. Eléje lépett, a dárda hegyét a lábaihoz eítette s miközben szemét körüljártatta a nézőkön, így szólt:

— Nos, Ares fia, teveled mi van?

— Egyszerre — válaszolt Meilanion egyenes tekintettel — elvesztettem a kedvem a játéktól.

Atalante válaszolt:

— Én is azt hiszem! Azután felemelte a bal kezét és könnyedén arcul legyintette.

A körülálló hangosan felmorogtak, Meilanion azonban csak ezt mondta:

— Ezt az arculütést még vissza fogom neked adni, leányzó, — és továbbment, mialatt Atalante egyre nézte. S azonkívül még azt mondom neked, hogy én azért jöttem, hogy asszonyt lássak s esetleg a házamba vigyem. Férfinak ugyanis itt vagyok én magam.

Ezutn pedig Jasioshoz ment, elbucszott anélkül, hogyv szegyelte volna magát.

Jasios később az Atalante által megölt férfiak miatt nagyon sok bajba keveredett s rengeteg váltságdíjat fizetett, ám szívesen tette, mert így is ke-

vélykedett magamagával és erőszakos leányával.

3.

Kevés idő múlva ezek után az események után a kalidoniai Oineustól, Deceaneira atyjától, aki annak idején Herakiestől halálának oka volt, követ járta be az achajai országokat.

Oineusnak Althajától, a feleségétől volt egy fia is, Meleagros, akiről azt tartották, hogy anyjának anyjához hasonlít, aki föniciai nő volt, Meleagrosnak hatalmas termete volt, hosszú barna arcában ferdén ültek a szemek s yastag ajkai állandóan mutatták fénylő fogorát. Meleagros ingerült volt és elviselhetetlen természetű, uraskodó és erőszakos, de sohasem a gyöngébbekkel szemben. Ezért a cselédség nagyon szerette s még a városi nép is becsülte ragyogó külseje és büszke tartása miatt, mert fénylő maiddnem olyan volt, mint egy isten, ha elhaladt közöttük.

Oineus egy alkalommal az összes isteneknek egy hatalmas áldozatot mutatott be, Artemisről azonban megfélekezett. Az istennő büntetésül egy hatalmas termető vadkant küldött országába. A vadkan Kalidónia vetéseit és kertjeit egész feldulta, sőt embereket is elpusztított. Ezt a vadkant nem tudta senki megfékezni, még maga Meleagros sem s ezért küldte ki Oineus ama követet, hogy az mindenfelé mindenkit, akinek kedve és szíve van e vadkanvadászatra, hívjon — a fia akarata ellenére, akit ügyességének ez a megbecsülése egész az öröngésig bántott. A hírnök szavára nagyon sok, akkoriban nyilvános Nestor, a messenei Idas és Lynhires hős jelentkezett, mint például a

pylosi Nestor, a messenei Idas és Lynkeus, az athéni Thezeus, az arkádiai Kefeus és Ankajos, a féraj Admet, a fiaiai Peleus és Tyrition, a jolkosi Jásos, a tébai Ifikles, a szalamiszi Telamon, az argosi Amfiaraos. Ezután jöttek még Peirosos, Hipokon és Hipotoos, Drias, Akastos, Leeikipos, Foiny, Fikeos, Echion, Ielex és Thyleus, akik a legfiatalabbak voltak, s később a vadkan csapásai alatt kiszenvetked s még nagyon sokak között a két Dioskur, Léda ikerfiai, Castor és Polideeykes, akik közül azonban csak az egyik szár mazott Zeustól, mert a másikat Pyn-daros nemzette, ennek következtében tehát csak az előbbi volt halhatatlan; különben azonban megkülönböztethetetlenek volak ugy nagyságra, min érre. Végül eljött a férfiak közé az arkádiai nő, Atalante is. A vadászat azonban mindezek dacára, jöllehet, ötven férfi volt jelen, hatástalan volt. Valahányszor felállottak, a vadkan megsebezhetetlen tusképánczélatával keresztültört a körön, mindenkit megsebesített, aki közelébe került, meglépte és megszárgatta testét és megmenekült, csodálatosan hálékony mozgásával még Thezeus ügyességét is felülmúlta, valahányszor elébe került. Milyely a férfiak a vállalkozás hosszadalmasságát belátták, örömteli és ünnepi dolgot csináltak belőle s a vendéglátó Cineus egyáltalán nem panaszkodott amiért, a vendégek hosszabb tartózkodásra rendezkedtek be. Meleagrost viszont megvigasztalta a férfiak tehetetlensége és ugy ő, mint atyja élvezte az előkelő vendégek kedvében járnai. Hetek és hónapok mulottak el állandó ivással és versenytátekokkal s a mindenféle vadakra való vadászatokkal: mindannyian fegyverbarátságot esküdtek Oineusnak s valószínűleg még sohasem éltek olyan hosszú ideig békében, mint most.

(Folytatása köv.)

Altalena (V. Jabotinsky) regénye:

Richter und Narr

Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

Ára kötve 335 lej, tüzve 225 lej.

Guszmán József dr. és Engel Károly dr.:

A SYPHILIS

Szükséges volt, hogy a syphilis kór- és gyógytana a speciális szakok szerint nyerjen részletes földolgozást, mert csak így vált lehetségessé, hogy a gyakorlatban élő orvos a luesnek bármely, őt közelebről érdeklő részletét pontosan és alaposan megismerje. A nagyszámú (207, részben színes), élethű és kiváló ábra folytán a mű atlasnak is használható, azzal az előnyvel azonban, hogy az ábrák ugyancsak egységesen, az egész szervezet syphillises bántalmait illusztrálják.

A munkatársak által megirt fejezetek címét a következőkben adjuk: **Blaskovics László:** A szem syphillises megbetegedései, **Engel Károly:** A belső szervek syphillises betegségei, **Entz Béla:** A syphilis kóroktana és kórbonctana, **Guszmán József:** A syphilis általános patológiája, Az állati syphilis. A syphilis terápiája, I. általános és II. különleges rész. A bőr- és nyálkahártyák syphillise. A syphilis általános diagnosztikája. Az izmok és függelékeik syphillise. A nem szervek syphillises betegségei. Syphilis és házasság. **Heim Pál:** A világra hozott syphilis, **Lénárt Zoltán:** Az orr, garat és gége syphillise, **Rejtő Sándor:** A halószerv syphillises megbetegedései, **Sarbo Artur:** Az idegrendszer syphillises bántalmai, **Vas Bernát:** Biológiai eljárások a syphilis fölismerésére, **Verebély Tibor:** A csontok syphillise. Az izületek syphillise.

A 732 oldalos könyv 16 színes és 49 egy-színű melléklettel jelenik meg. Ára: **1800 lei**

Megrendelhető, részletre is, az Uj Kelet könyvosztályában.

HIRDESSZEN AZ UJ KELET-ben

KIADÓHIVATA
Str. Baro
SZERKESZTCS
Ejjei telest
ELOFIZETESI A
Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy hóra
IX évfolyam
1928 Noveml
* 5689 K

Vajda

Óri

A b
Voic

K

(Cluj-Kolozsvár.)
Kelet tudósítói
part kolozsvári
őta nagy a sürgé
álló választások e
pártvezérek akció
keztek meg Bul
Vocin-Nitescu és
rek, akiket Ma
kampányának Erd
zésével bizott me
Kolozsvárra Ma
nököt és Vaida b
választásokkal k
lévő tárgyalásoka
Maniu kolozsvári
váratlanul akadál
a miniszterelnökn
zött ma déiben a
jelenlennie Mária őz
igy egyedül Vajda
lefolytatni mindaz
lyek a nemzeti p

Vajda

Mihali Tivadar
vözölte Vajda Sa
izben látogatta
pártja kormányra
ter meleg szavakk
lakosságának szel
nek megköszönte,
várra vezetett s is
kajára.

Ezután dr. Pop
fektus üdvözölte
— Mint ahogy
épen ugy most is
lósitanuqk azt, an
küzdöttünk, önk
anyian ennek a
városnak lakossá
bizunk ebben a k
fogja teremteni m
a jölétet és a bol
Végül dr. Soco
raszpárt kolozsvá
ben intézett meleg
ügyminiszterhez.
hosszu ellenzéki h
oroszlánrésze vol
tudta, mert integri
ban, mert integri
Az üdvözlötekre
röviden válaszolt.
fogadtatást, majd
felhatalmazása
elnöktől is, hogy
váriaknak és kol
mányhoz való rag
— Tudjuk, hog
nép épen ugy, m
Ugy fogadom